Vlaams Parlement

vergadering **C81**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs

van 10 december 2020

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de beslissing van de Federale Regering tot uitbreiding van het geboorteverlof en de doorwerking van die maatregel op het omstandigheidsverlof voor vastbenoemde en tijdelijke personeelsleden in het onderwijs
– 821 (2020-2021) 3

VRAAG OM UITLEG van Jan Laeremans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het opnieuw voltijds opengaan van het secundair onderwijs
– 867 (2020-2021) 6

VRAAG OM UITLEG van Karolien Grosemans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over reaffectatiecommissies in het onderwijs
– 870 (2020-2021)
VRAAG OM UITLEG van Steve Vandenberghe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de reaffectatie van leerkrachten
– 911 (2020-2021)
VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de rechtspositie van de beginnende leerkracht
– 920 (2020-2021)
VRAAG OM UITLEG van Jan Laeremans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de werking van de Vlaamse reaffectatiecommissie
– 924 (2020-2021) 9

VRAAG OM UITLEG van Loes Vandromme aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de link tussen het deeltijds kunstonderwijs en de amateurkunsten
– 874 (2020-2021) 21

VRAAG OM UITLEG van Loes Vandromme aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het stelsel van langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen
– 876 (2020-2021) 25

VRAAG OM UITLEG van Hannelore Goeman aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de stages van artsen-specialisten in opleiding
– 927 (2020-2021) 30

VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de beslissing van de Federale Regering tot uitbreiding van het geboorteverlof en de doorwerking van die maatregel op het omstandigheidsverlof voor vastbenoemde en tijdelijke personeelsleden in het onderwijs
– 821 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Karolien Grosemans

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, collega's, in het federale regeerakkoord is opgenomen dat de verlofstelsels voor ouders zullen worden hervormd, zodat er een meer evenwichtige verdeling mogelijk wordt tussen mannen en vrouwen bij de opvang en de zorg voor de kinderen. Het geboorteverlof, bijvoorbeeld, zou stapsgewijs worden uitgebreid van tien naar twintig dagen. Die intentie werd vervolgens ook opgenomen in de beleidsnota van de federale minister van Sociale Zaken. Inmiddels werd daadwerkelijk beslist om ook uitvoering te geven aan dat voornemen. Dit luik, dat is opgenomen in de programmawet, is dinsdag jongstleden goedgekeurd in de commissie.

Vanaf 1 januari 2021 zullen vaders en meemoeders dan ook het recht hebben op vijftien dagen geboorteverlof en over twee jaar, met ingang van 1 januari 2023, zal dat verder worden opgetrokken naar twintig dagen. Dat is in het kader van de uitbouw van een kwaliteitsvol gezinsbeleid natuurlijk een belangrijke stap, waar al lang voor wordt geijverd. De verlenging van het geboorteverlof zorgt immers voor een grotere aanwezigheid van vaders en meemoeders bij de geboorte van hun kind. Dat is niet alleen belangrijk voor het kind, maar het zet ook aan tot een meer gelijke verdeling van taken binnen het gezin. Vaders en meemoeders krijgen zo ook de tijd om een band op te bouwen met hun kind. Onderzoek wijst uit dat als vaders en meemoeders meer betrokken zijn bij de opvoeding en zorg, dat een positieve impact heeft op het welzijn van de kinderen. Die betrokkenheid versterkt ook de gelijkheid tussen mannen en vrouwen, zowel thuis als op de werkvloer.

We weten dat vaders vandaag gemiddeld slechts 6,82 dagen verlof opnemen bij de verwelkoming van een kind. Het is van belang, denk ik, dat iedereen, ongeacht de sector waarin hij werkt, van dat recht kan genieten. In de praktijk zal daarvoor, waar het vastbenoemde en tijdelijke leden van het onderwijspersoneel betreft, wel een aanpassing nodig zijn van het omstandigheidsverlof naar aanleiding van de bevalling van de echtgenote of samenwonende partner, zoals dat vandaag bestaat voor vastbenoemde en tijdelijke leden van het onderwijspersoneel. Meer bepaald zou in een aanpassing moeten worden voorzien in het besluit van de Vlaamse Regering betreffende het omstandigheidsverlof, het verlof wegens overmacht, het onbezoldigd ouderschapsverlof en het geboorteverlof in geval van overlijden of hospitalisatie van de moeder voor bepaalde personeelsleden van het onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding, en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 1990 betreffende het verlof voor verminderde prestaties, gewettigd door sociale of familiale redenen en de afwezigheid voor verminderde prestaties wegens persoonlijke aangelegenheid ten gunste van de personeelsleden van het onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding.

In dat besluit staat namelijk in artikel 2, paragraaf 1, ten tweede, het volgende: "(...) bevalling van de echtgenote of samenwonende partner: tien werkdagen, te nemen binnen een periode van dertig kalenderdagen vanaf de bevalling, of binnen een periode van vier maanden vanaf de bevalling voor de bevallingen vanaf 1 april 2009. Van deze tien werkdagen moeten er minimaal vijf dagen aaneen sluiten. Mits

de inrichtende macht akkoord gaat, mogen de voornoemde vijf dagen ook niet aaneensluitend genomen worden (...)".

Waar gaat het over? Federaal werd beslist om het geboorteverlof te verlengen van tien tot vijftien dagen, en over twee jaar tot twintig dagen. Die beslissing geldt voor de contractuele werknemers, dus ook in de Vlaamse sectoren, en voor de federale ambtenaren. De vraag is dan of Vlaanderen dat ook zelf zal doen voor enerzijds de Vlaamse statutaire ambtenaren en de statutairen bij de lokale besturen, een vraag die ik dinsdag aan uw collega, minister Somers, heb gesteld, en anderzijds de onderwijspersoneelsleden, zodat iedereen, alle vaders en alle meemoeders, ongeacht waar ze tewerkgesteld zijn, daarop een beroep kunnen doen.

Minister, vandaar mijn vragen. Hebt u al de nodige initiatieven genomen of zult u initiatieven nemen tot aanpassing van het besluit van de Vlaamse Regering waarnaar ik daarnet verwees om ook dat geboorteverlof uit te breiden? Zal die aanpassing van het statuut worden doorgevoerd tegen 1 januari, dus tegen volgende maand, zodat dat recht voor die personeelsleden op hetzelfde moment zal ingaan als voor de werknemers in andere sectoren?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Mijn antwoord zal veel korter zijn dan de vraagstelling. We lopen natuurlijk wel enigszins op de feiten vooruit, aangezien dat bij mijn weten nog niet is goedgekeurd in de plenaire vergadering. Formeel is er ter zake dus nog geen regelgeving goedgekeurd. Ik veronderstel dat er federaal ook nog wel wat uitvoeringsbesluiten zullen moeten komen. Ik weet dus niet hoe het zit met het moment van de inwerkingtreding federaal. Het spreekt echter voor zich dat, wanneer men federaal ter zake regelgeving uitvaardigt, dat een impact zal hebben op de concurrentiepositie van de Vlaamse administratie en bij uitbreiding ook van het Vlaamse onderwijs.

Ik zal daarover in eerste instantie dus met collega Somers overleggen. Ik weet ook niet wat hij heeft geantwoord op uw vraag over de impact voor de Vlaamse ambtenaren. Dat zal ik dus zeker met hem bespreken, en met de collega's van de Vlaamse Regering. Ik zal in dezen dus niet voor mijn beurt spreken. Wat ik u wel kan zeggen, is dat wij dan niet alleen een ingreep moeten doen in dat besluit met die heel lange titel, maar bovendien ook nog eens het besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006 tot regeling van sommige verloven voor de personeelsleden van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap en van de Hogere Zeevaartschool zullen moeten aanpassen. Dat staat dan nog los van de discussie ten gronde. Men kan erover denken wat men wil, en of er absoluut nood is aan die ingreep, dat laat ik over aan de wijsheid van de collega's in het federale parlement, maar dat zal ons natuurlijk wel voor een keuze plaatsen. Zullen we die regeling copy-pasten? Dat zal dus echter voorwerp zijn van de discussie met de collega's van de Vlaamse Regering.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, dank u wel voor uw antwoord. U hebt het over de concurrentiepositie. Ik moet zeggen dat ik dat echt niet zo bekijk. Integendeel, mijn benadering is die vanuit het welzijn van ouders en kind. Daarvoor is die uitbreiding van het aantal dagen geboorteverlof alleszins een heel welkome ondersteuning, denk ik. Dan lijkt het logisch dat iedereen daar op dezelfde manier een beroep op kan doen, waar men ook werkt.

Ik zal u zeggen wat uw collega van Binnenlands Bestuur heeft geantwoord. Hij heeft geantwoord dat hij het dossier volgende week, op 18 december, aan de Vlaamse Regering zou voorleggen. Hij zei niet over welke beslissing het ging. Ik kon dat tussen de regels door wel een beetje begrijpen, maar goed, ik loop daar

ook niet op vooruit. Ik hoop dat hij dat samen met u zal doen, zodat die beslissing tijdig kan worden genomen.

U hebt natuurlijk gelijk als u zegt dat federaal nog niet alle stadia zijn doorlopen, maar dat mag ons er op Vlaams niveau natuurlijk niet van weerhouden om dit toch ook voor te bereiden, zodat mensen van dezelfde rechten kunnen genieten.

Ik heb nog een bijkomende vraag. Ik heb daarstraks gezegd dat tot op heden blijkt dat nog niet alle vaders en meemoeders na de geboorte van een kind die volle tien dagen opnemen. Ik weet niet of u daarover cijfers hebt van het Vlaamse onderwijs. Op welke manier kunnen mensen anders toch nog meer worden aangezet om van dat recht gebruik te maken?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik begrijp dat collega Somers gelukkig toch enigszins in dezelfde lijn heeft geantwoord als ikzelf. We zullen dit in de schoot van de regering bespreken. Als we die beslissing nemen, zijn we voorbereid om ter zake te schakelen.

Ik kan u niet voor de vuist weg de cijfers geven over het opnemen van de huidige dagen die gelden. Anderzijds denk ik dat we daar ook niemand toe moeten gaan aanzetten. Ik denk dat eenieder wel degelijk op de hoogte is van de rechten die daaromtrent bestaan. Ik denk dat eenieder ook het recht heeft om al dan niet van dat recht gebruik te maken. Als we vaststellen dat die betrokken dagen niet altijd worden opgenomen, dan zal eenieder daar wel een goede reden voor hebben. Ik zou daar ook niet echt toe willen aanzetten. Ik denk dat die mensen dat mogelijkerwijze dan toch ook doen vanuit een zekere verantwoordelijkheidszin ten overstaan van hun werkgever. Gelet op de krapte die men soms nog heeft in de leraarskamer, is dat misschien dan ook niet zo slecht voor ons onderwijs.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, dank u wel. Dat u niet dadelijk die cijfers kunt geven, daar heb ik natuurlijk alle begrip voor. Ik kan die natuurlijk ook via een andere weg opvragen, via een schriftelijke vraag.

Wat de mogelijke reden betreft waarom niet alle mensen dat opnemen: dat is natuurlijk niet alleen een kwestie van keuze. Vanzelfsprekend onderschrijf ik dat dat opnemen een recht is, geen plicht, maar ik weet ook wel dat heel wat mensen dat niet altijd durven te vragen aan hun werkgever. Daarop doelde ik, vanzelfsprekend, en dat is iets wat we toch wel zouden moeten doorbreken, als dat kan.

U hebt de datum niet genoemd, maar ik begrijp dat u zich aligneert met uw collega van Binnenlands Bestuur en dat daarover op 18 december zal worden gepraat binnen de Vlaamse Regering. Ik heb met mijn vraag de aandacht willen vestigen op het feit dat er anders een ongelijkheid zou ontstaan, niet echt een lacune, maar een andere situatie voor personeelsleden die tewerkgesteld zijn in het onderwijs, voor de Vlaamse statutaire ambtenaren en de statutairen bij lokale besturen dan voor alle andere werknemers en zelfstandigen, en de federale ambtenaren. Dat zou toch niet wenselijk zijn, dus ik zou u echt willen vragen om met de regering op 18 december die beslissing te nemen om ook voor de onderwijspersoneelsleden dat geboorteverlof voor vaders en meemoeders te verlengen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jan Laeremans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het opnieuw voltijds opengaan van het secundair onderwijs
– 867 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Karolien Grosemans

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Goeiemiddag, allemaal. Minister, ik heb mijn vraag een beetje moeten actualiseren, door de nieuwe feiten en zo, maar de vragen zijn toch dezelfde.

Eind oktober besliste het Overlegcomité om de leerlingen van de tweede en de derde graad tot aan de kerstvakantie halftijds naar school te laten gaan. Intussen zijn de leerlingen bezig met hun examens en hebben we nieuwe CLB-cijfers binnengekregen. Die zijn in vergelijking met de vorige twee periodes niet zo slecht, want het aantal besmette leerlingen ligt lager dan in de tweede periode, de tweede helft van september, en het aantal besmette leerkrachten ligt lager dan in de derde periode, van eind september tot 11 oktober. In ieder geval waren de scholen in de eerste, tweede en derde periode volledig open.

De komende week zullen de leerlingen en leerkrachten minder op school zijn, wegens de deliberaties: de leerlingen sowieso al niet en ik neem aan dat de leerkrachten online zullen delibereren en dat ze dus ook niet op school zullen zijn. Dan zijn er nog veertien dagen kerstvakantie. De verwachting is dus toch gerechtigd dat men begin januari opnieuw met een lager risico zal kunnen starten. Vandaar mijn vraag: kunt u hier nu bevestigen dat alle leerlingen van het middelbaar onderwijs vanaf dan, dus na de kerstvakantie, opnieuw voltijds naar school zullen mogen gaan? Als dat niet het geval is, wanneer zal die beslissing dan wel worden genomen? Op basis van welke criteria zult u dat dan doen? Sluit u al dan niet uit dat de leerlingen van de tweede en de derde graad tot het einde van het schooljaar maar halftijds naar school zouden kunnen gaan? Dat was een suggestie of een ideetje van viroloog Steven Van Gucht.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Mijnheer Laeremans, ik heb altijd de ambitie om de scholen maximaal open te houden. Ik denk dat dat ondertussen genoegzaam bekend is. Het is natuurlijk een kwestie van een goede timing. Ik verheel u niet dat ik altijd het geschikte moment zoek om ter zake een akkoord te kunnen bereiken, op grond van mijn gesprekken met virologen en met mijn zogenaamde 'onderwijsclub'. Ik kan u voorlopig enkel zeggen dat ik de vinger aan de pols houd. Ik zie de virologen op wekelijkse basis. Ik heb volgende week ook overleg met de onderwijsclub, waar we de situatie opnieuw bespreken en bekijken welke maatregelen genomen moeten worden. Ik kan daar echt niet op vooruitlopen.

U vertelt natuurlijk ook maar een deel van het verhaal. De twee weken kerstvakantie voor de scholen leiden voor de virologen tot een soort van 'virologische reset'. Anderzijds is het natuurlijk de vraag wat de impact zal zijn van de kerst- en nieuwjaarsfeesten op de totale pandemie. Als er een stijging is van de verspreiding van het virus in de samenleving, heeft dat natuurlijk ook gevolgen voor het onderwijs. Onderwijs is geen alleenliggend eiland, tot mijn spijt. Al die zaken bespreek ik met de virologen en volgende week met de onderwijsclub. Dan zullen we na de kerstvakantie alleszins onze blik werpen op de situatie. Maar daar wil ik niet op vooruitlopen. Ik wil altijd een vaste cadans volgen: eerst de temperatuur meten bij de virologen en vervolgens met een concreet voorstel naar de onderwijsclub gaan. Dat zal dus volgende week gebeuren.

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Minister, ik begrijp dat u nog moet afspreken. Maar ik heb gemerkt dat u toch al een akkoord hebt met de universiteiten voor de periode tot eind februari. U zegt: we moeten toch een beetje zekerheid geven, zonder jojobeweging. Ik vind het toch wel rijkelijk laat voor jullie om daarover een akkoord te vinden. Die scholen moeten dat allemaal immers een beetje kunnen voorbereiden. Ik denk bijvoorbeeld aan de scholen voor buitengewoon onderwijs, die altijd meer voorbereidingstijd nodig hebben. Ik vind het een beetje laat om dit nu pas te doen.

Ik blijf erbij: de cijfers zijn toch duidelijk. Ik weet dat er nog iets kan veranderen tijdens de kerstvakantie; dat hebben we niet in de hand. Maar die cijfers van het CLB liggen klaar en duidelijk op tafel. In september en begin oktober mochten de scholen, met dezelfde cijfers, open. Ik vind het raar dat men zich niet op die objectieve gegevens baseert. Heeft men dan andere cijfers? Dan zou ik wel graag weten welke cijfers dat zijn. Ik hoop dat het niet zo is dat men met het idee speelt – zeker niet federaal – van schokeffecten die een psychologisch effect beogen om toch maar duidelijk te maken dat mensen moeten oppassen voor dat virus. Ik vind dat de objectieve cijfers zijn wat ze zijn en dat we ons daar echt op moeten baseren.

Ik hoop dus dat we volgende week zo snel mogelijk een positief signaal kunnen krijgen en dat dit niet pas vrijdagavond bekendgemaakt wordt aan de scholen.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Dank u wel, minister, voor uw antwoord.

Mijnheer Laeremans, er zijn twee cijfers waarnaar we moeten kijken. Ik ben blij dat de cijfers in de scholen inderdaad aantonen dat scholen niet de motor zijn. Ik denk dat we daar allemaal blij om zijn. Helaas zie ik ook de cijfers van Sciensano voor de rest van de maatschappij. We hopen dat die veel meer en sneller naar beneden gaan. Helaas is dat op dit moment niet het geval. Het heeft er wellicht mee te maken dat we asymptomatische mensen opnieuw aan het testen zijn. Ook in de ziekenhuizen zie ik de cijfers niet dalen.

Ik deel ook de bezorgdheid van de minister over wat de kerstvakantie zal brengen, niet zozeer de kerstvakantie op zich; maar wel de impact van kerst en Nieuwjaar.

De N-VA-fractie deelt ook de visie dat we scholen de ruimte moeten laten om alles georganiseerd te krijgen als er veel zou veranderen. Dat hebben we de vorige keer ook gedaan. Minister, als er volgende week beslissingen worden genomen, zult u ongetwijfeld rekening houden met de ruimte die nodig is om hierover te communiceren met ouders en om alles klaar te zetten. De N-VA-fractie benadrukt nogmaals: als het kan, moeten scholen openblijven, met zoveel mogelijk leerlingen op de banken.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik wil de CLB-cijfers nog even duiden. Die wijzen er enerzijds op dat het aantal besmettingen bij leerlingen en leerkrachten nog betrekkelijk meevalt. Ik denk dat we met recht en reden kunnen zeggen, en er ook trots op mogen zijn, dat de veiligheidsmaatregelen binnen de schoolmuren blijkbaar goed nageleefd worden. Die cijfers zijn vrij goed en liggen in de lijn met die van september. Die periodes zijn ook met elkaar te vergelijken. Het is geen eerlijke vergelijking om de rapportering over de laatste twee weken te vergelijken met die van de twee weken daarvoor, omdat daar ook een week herfstvakantie in zat.

Daarom zijn we gaan kijken naar een vergelijkbare periode in september. We stellen vast dat die cijfers grotendeels gelijklopen. Die cijfers zijn dus goed.

De cijfers in de samenleving, daarentegen, zijn veel minder goed. We hebben nu opnieuw een reproductiecijfer van meer dan 1. Dat vertaalt zich natuurlijk ook in de CLB-cijfers. We stellen altijd de vraag op grond van welke hoogrisicocontacten er getest moet worden. Op basis van de antwoorden stellen we vast dat slechts 9 tot 10 procent aangeeft zich te moeten laten testen wegens een hoogrisicocontact met een leerling of iemand anders uit een school. Voor de anderen geldt dat het gaat om een mogelijke besmetting buiten de schoolmuren. Het is een confronterende waarheid dat besmettingen via die weg ook een impact hebben binnen de schoolmuren. Dat speelt dus zeker mee.

Ik kan het enkel blijven herhalen: de maatregelen waartoe we komen, zijn altijd het resultaat van onderhandelingen, van besprekingen. Het gesternte waaronder die besprekingen plaatsvinden, is natuurlijk doorslaggevend. Daarom is de timing van zulke gesprekken heel belangrijk. Als je de ambitie hebt om ervoor te zorgen dat je meer scholen kunt openen, dan moet je in functie daarvan je momentum plannen. Nu zitten we niet bepaald onder een gunstig gesternte. Zet de radio maar aan, dan word je geconfronteerd met een verstrengd optreden en een strengere handhaving, met gouverneurs die drones willen inzetten enzovoort. Momenteel hebben we de tijdgeest niet op onze hand. Daarom moeten we een geschikter moment prikken om uiteindelijk onze doelstelling te realiseren: ervoor zorgen dat we onze scholen zoveel mogelijk kunnen openen.

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Dank u wel, minister, voor uw antwoord, dat natuurlijk niet helemaal bevredigend is. De scholen hadden liever geweten waar ze aan toe waren. Ik begrijp dat u moet onderhandelen met virologen, die zich eerder baseren op de cijfers van Sciensano. Er zijn echter geen normen. Vaak is het voor een stuk aanvoelen: 'het zit niet goed' en 'kijk eens wat ze daar allemaal zeggen'. Daarom vind ik het een beetje vreemd dat we geen normen vastleggen op basis waarvan we kunnen zeggen een aanvaardbaar risico te lopen.

Ik mag, net als u, hopen dat men dit volledig openhoudt. Vanmorgen stond op de VRT-website te lezen dat een studie aantoont dat de helft van de kinderen met psychische problemen minstens een half jaar moet wachten op hulp. Het feit dat kinderen meer afstandsonderwijs moeten volgen, heeft niet alleen een impact op het leren maar zeker ook op hun psychologisch welzijn. Net als u blijf ik er sterk van overtuigd dit zeer valabele argumenten zijn om de scholen na de kerstvakantie opnieuw te openen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Karolien Grosemans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over reaffectatiecommissies in het onderwijs
– 870 (2020-2021)

VRAAG OM UITLEG van Steve Vandenberghe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de reaffectatie van leerkrachten
– 911 (2020-2021)

VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de rechtspositie van de beginnende leerkracht
– 920 (2020-2021)

VRAAG OM UITLEG van Jan Laeremans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de werking van de Vlaamse reaffectatiecommissie
– 924 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Loes Vandromme

De voorzitter: Mevrouw Grosemans heeft het woord.

Karolien Grosemans (N-VA): Minister, leerkrachten die vastbenoemd zijn, kunnen hun opdracht geheel of gedeeltelijk verliezen, bijvoorbeeld door een daling van het aantal leerlingen in de school. Als dat gebeurt, dan kan die betrokken leerkracht ter beschikking worden gesteld wegens ontstentenis van betrekking (tbsob) voor een gedeelte of voor alle uren van zijn of haar vaste benoeming. Leerkrachten kunnen voor deze uren een reaffectatie of een wedertewerkstelling krijgen.

Sinds 1 september 2015 was de werking van de Vlaamse reaffectatiecommissie opgeschort voor scholen van het buitengewoon en gewoon basis- en secundair onderwijs die tot een scholengemeenschap behoren. In september 2019 werd ook de werking voor de centra voor volwassenenonderwijs opgeschort. Maar op 1 september 2020 traden de Vlaamse reaffectatiecommissie en de reaffectatie-commissies van de scholengroepen na een besluit van de Vlaamse Regering weer volop in werking.

Deze reaffectatiecommissies hebben niet alleen een impact op de betrokken vastbenoemde leerkrachten, ook directies en jonge leerkrachten krijgen met de werking van deze commissies te maken. Vooral tijdelijke personeelsleden die voor doorlopende duur aangesteld zijn, ondervinden vaak een impact als gevolg van hun beslissingen.

Ik heb hierover twee pertinente vragen, minister. Kunt u toelichten waarom de reaffectatiecommissie Vlaanderenbreed opnieuw werd opgestart? U kondigde al aan dat er een snellere benoemingsprocedure voor leerkrachten zal komen. Welke impact zal die beslissing hebben op de werking van de reaffectatiecommissies?

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp·a): Collega's, ook ik ontving vanuit het werkveld heel veel ongeruste mails, brieven en telefoons. Ik zal twee korte citaten geven om mijn

vraag in te leiden. Het eerste: "Ik vraag geen dienstbetoon om ons dossier te begunstigen, hoe hallucinant ons voorbeeld ook is. Deze hele regelgeving is fout. Ik hoop dat iemand wakker genoeg is om ze aan de kaak te stellen en op te schorten, want het is niet wat het werkveld wil."

Tweede quote die ik wil citeren: "Reaffectatie in deze fase van het schooljaar is nefast voor de kwaliteit van het onderwijs. Elke planning valt in het water. Lesroosters worden op pedagogisch onverantwoorde manier overhoopgegooid, met als enige criterium organiseerbaarheid. Een theoretisch hoog vak zal bijvoorbeeld noodgedwongen vijf uur op een dag georganiseerd moeten worden." Dat zijn twee quotes, minister, die ik krijg van ongeruste leerkrachten uit het werkveld. Zoals collega Grosemans ook al heeft geduid, konden scholen vroeger vastbenoemde leerkrachten die bij de start van het schooljaar niet volledig in de personeelspuzzel van de school meer pasten, een andere opdracht geven binnen de school of scholengemeenschap. Lukte dat niet, dan kon de school de extra uren van de leerkracht vrij besteden. Nu kan dat niet meer. De opnieuw heropgerichte Vlaamse reaffectatiecommissie wijst sindsdien de opdrachten toe aan deze vastbenoemde leerkrachten. Hierdoor komen deze leerkrachten, die vaak al op het einde van hun carrière zitten, in nieuwe posities terecht waarbij de lesinhoud helemaal niet overeenkomt met hun voorgaande onderwijservaring.

Naast de gereaffecteerde leerkrachten die door deze nieuwe regeling geen vat hebben op waar ze terecht gaan komen, zijn ook de nieuwe jonge leerkrachten de dupe van dit nieuwe systeem. Zij moeten vaak plaats ruimen voor de gereaffecteerde leerkrachten, terwijl ze potentieel een betere match met de job hebben dan de gereaffecteerde leerkracht. Scholen hebben zelf geen invloed meer op wie uiteindelijk hun team hierdoor komt versterken en zij hebben dus ook geen zeggenschap meer over of deze onderwijzers de juiste mensen op de juiste plek zijn. Ik heb het dan ook weer over dat beleidsvoerend vermogen, waar ik nochtans een groot voorstander van ben.

Naar aanleiding van dit neveneffect ondertekenden een honderdtal directeurs de open brief om de Vlaamse reaffectatiecommissie tijdelijk op te schorten, terwijl er gezocht wordt naar een oplossing voor deze situatie. Op theoretisch vlak is dit een logische maatregel, maar op menselijk vlak onhoudbaar en in de praktijk zo goed als niet organiseerbaar.

Ik heb volgende vragen, minister. Hebt u al geantwoord op de brief van de directeurs? Wat zult u doen om dit neveneffect aan te pakken? Zult u de opdracht van de reaffectatiecommissie aanpassen en bijsturen? Zult u ervoor zorgen dat er meer overleg wordt gepland met de school en de gereaffecteerde leerkrachten om samen te bekijken wat de beste optie voor hen is? Op welke manier zult u een betere werkzekerheid bieden aan jonge leerkrachten die plaats moeten ruimen voor deze gereaffecteerde leerkrachten?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Ik heb soortgelijke vragen, maar ik zou het wat ruimer willen trekken, namelijk over de rechtspositie van beginnende leerkrachten. Die positie is niet benijdenswaardig. Er is het nieuws over de honderden leerkrachten die dit schooljaar al te horen kregen dat ze hun job verliezen omdat ze plaats moeten maken voor een vastbenoemde collega uit een andere school.

De Standaard had daar vorige week aandacht voor, met artikels zoals 'Vastbenoemden duwen jonge leerkrachten naar uitgang' en 'Onderwijs duwt jonge leerkrachten naar de uitgang'. Reaffectaties liggen en lagen sowieso altijd al zeer gevoelig, maar de nieuwe richtlijnen die sinds dit schooljaar van kracht zijn door de herstarte Vlaamse reaffectatiecommissie roepen wel heel veel vragen op. Een casus waarvan sprake betreft bijvoorbeeld een reaffectatie die zich zal voltrekken

midden in het huidige schooljaar, waardoor een goed geïntegreerde enthousiaste leerkracht mag vertrekken. De vraag om de werking van de Vlaamse reaffectatiecommissie tijdelijk op te schorten en de reaffectatiewetgeving te actualiseren, wordt door honderden directeurs gesteund. Die brief hebt u allicht ook gekregen.

Het probleem met de reaffectaties past echter in een veel ruimere problematiek van de rechtspositie van het Vlaamse onderwijspersoneel. Onderwijsjuriste Evelien Timbermont, die onderzoek deed naar de rechtspositie van het onderwijspersoneel, heeft het over een draak van een regelgeving. De rechtspositie is geregeld via een decreet dat dertig jaar oud is en weliswaar af en toe werd bijgestuurd, maar au fond toch een achterhaalde kijk op de zaken toont. Ik breng u even in herinnering waar het over gaat. Zo start elke leerkracht met een tijdelijke aanstelling van bepaalde duur (TABD), dus tijdelijke contracten. Daarna krijgt de leerkracht een aanstelling van doorlopende duur (TADD). Lees opnieuw: tijdelijke contracten. Er wordt met deze statuten minstens twee jaar gewerkt vooraleer er kan worden overgegaan tot een vaste benoeming. En zoals u weet, wordt er met tijdelijke contracten nogal wat geschoven en krijgen mensen vlak voor ze in aanmerking zouden komen voor een en ander, geen verlenging of aanstelling meer. Maar het is heel goed mogelijk dat die leerkracht nog jaren moet wachten vooraleer hij of zij benoemd wordt. Jarenlang moeten werken met tijdelijke contracten, heeft een niet te onderschatten negatieve invloed op het leven van de jonge leerkracht, die daardoor vaak versneld afhaakt. Telkens een nieuwe school, nieuwe leerlingen, nieuwe collega's, qua leerstof van voren af aan moeten beginnen enzovoort: u zou kunnen zeggen dat dit hoort bij het begin van een loopbaan, maar ook op privévlak heeft een job met structureel tijdelijke contracten zijn impact. Zo krijg je geen lening bij de bank als je een huis wilt kopen.

De hele regelgeving is niet alleen achterhaald, ze is ook in strijd met de Europese regels die stellen dat een werkgever niet structureel met tijdelijke arbeidsovereenkomsten mag werken. De onderwijsjuriste stelt dat Vlaanderen in dezen in overtreding is.

En als klap op de vuurpijl is deze problematiek extra pijnlijk als we bedenken dat er al jaren een acuut lerarentekort heerst dat zijn piek nog moet bereiken. Dat de Vlaamse overheid er niet in slaagt om beginnende leerkrachten werkzekerheid te bieden in een context van een lerarentekort, is schrijnend en vraagt dringend actie. We weten dat u de vaste benoeming nu al mogelijk maakte vanaf één jaar. Maar het is duidelijk dat dit geen oplossing is voor het geschetste probleem. Ook nu zijn leerkrachten vaak na vele jaren nog niet vastbenoemd. Het probleem zit dus niet in het feit dat er maar na twee jaar een benoeming mogelijk was.

Daarom heb ik volgende vragen. Wat is uw visie op deze problematiek van de rechtspositie van de Vlaamse leerkracht, in het bijzonder de langdurige periode van tijdelijke arbeidsovereenkomsten? Wat is uw visie op de problematische werking van de reaffectatiecommissie? U maakte al duidelijk dat u vanaf juli 2021 leerkrachten sneller zult benoemen, en dat de evaluatieprocedure herzien zal worden. Zou u daarnaast ook een grondige denkoefening willen starten over een andere structuur van de rechtspositie van leerkrachten? Want als u aan een radertje draait in deze tanker, dan vallen er elders dingen af. Kunnen we leren van hoe de rechtsposities in andere landen wordt georganiseerd?

Wat is uw visie op reaffectatie midden in het lopende schooljaar? Wilt u de werking van de Vlaamse reaffectatiecommissie tijdelijk opschorten? Wilt u meer generiek de reaffectatiewetgeving herbekijken?

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Op 1 december ontvingen de commissieleden een open brief uitgaande van de heer Pollefoort, de directeur van het Brugse

Instituut Mariawende-Blydhove. Hierin waarschuwt hij voor de negatieve gevolgen van de reaffectaties die nu op stapel staan.

Afgelopen zomer hebt u de Vlaamse reaffectatiecommissie gereactiveerd. Dat is een commissie die in de loop van het schooljaar de vastbenoemde personeelsleden voor wie er in de eigen school onvoldoende werk is, uitzendt en toewijst. Dit systeem houdt echter geen rekening met de vaste les- en examenperiodes en doet zijn werk tegenwoordig het hele schooljaar door en Vlaanderenbreed. Reaffecteren kan tot 60 kilometer van de eigen woonplaats en los van de inhoud die tot dan door de gereaffecteerde gegeven werd. Hierdoor ontstaan absurde situaties zoals in de school van de heer Pollefoort, namelijk dat ze op 23 november een melding kregen dat een gedreven beginnende leraar tegen 5 december plaats moet ruimen voor een andere vastbenoemde. De jonge leerkracht wordt opnieuw gedwongen om midden in het jaar, net voor een examenperiode terug te vallen op het bijeen puzzelen van andere nog vrije uurtjes, die vaak verspreid zijn over verschillende scholen en campussen. Zeker in scholen of een scholengroep waar de leerlingenpopulatie achteruitgaat, waar men het merendeel van de uren al moet besteden om alle vastbenoemden werk te geven en er dus weinig uren over zijn voor tijdelijken, leidt dit ertoe dat de startende leraar gewoonweg op niks terugvalt.

In de brief worden dergelijke reaffectaties in deze fase van het schooljaar zeer terecht een menselijk drama genoemd, zowel voor de starter die op minder dan twee weken tijd zijn werk verliest, als voor het vastbenoemde personeelslid, dat toegewezen wordt, maar moet starten in een sfeer van afwijzing. Ook is een dergelijke maatregel slecht voor de leerlingen met wie de leerkracht de afgelopen maanden een band had opgebouwd, een band die tijdens de scholenlockdown vaak gemist moest worden, en nu ook met het deeltijds afstandsonderwijs in tweede en derde graad.

Ten slotte is dit vooral nefast voor de onderwijskwaliteit. Elke planning valt in het water. Lesroosters worden op pedagogisch onverantwoorde manier overhoopgegooid, met als enige criterium de organiseerbaarheid. Een zo plots van bovenaf opgelegde reaffectatie te midden van een les- of examenperiode zorgt alleen maar voor verloop binnen de leraarskamer, meer onzekerheid, meer planlast en meer verstoring van het schoolse leven en van het boeken van leerwinst.

Dit probleem beperkt zich niet tot enkele scholen, maar doet zich Vlaanderenwijd voor. De directeur in kwestie kreeg bij het aanschrijven van collega's talrijke gelijkaardige voorbeelden binnen. De open brief werd dan ook ondertekend door een kleine honderd andere directieleden uit alle hoeken en segmenten van ons Vlaamse onderwijs. Ook in een artikel in de Standaard lazen we de kritiek van directeurs die geconfronteerd worden met dergelijke voorbeelden. De voorvallen worden dan ook bestempeld als "falend onderwijsbeleid" en de ondoorzichtige werking van de commissie als "een beerput die opengetrokken dient te worden".

Ik heb nog een persoonlijke bedenking. Ik heb dat zelf aan den lijve ondervonden. In de tweede helft van de jaren 80 kwam Onderwijs naar Vlaanderen. Dan heeft men serieus gesnoeid. Vooral de jonge leerkrachten waren daar het slachtoffer van. Wij kregen jaar na jaar een reaffectatiegolf over ons heen. In een schooljaar of vier ben ik dertig uren kwijtgeraakt, anderhalve job. Ik kan u verzekeren dat dit bijzonder frustrerend is. Ik had gehoopt dat dit de jonge leerkrachten niet meer zou overkomen.

Ik heb volgende vragen. Hoe evalueert u de problemen die aangeklaagd worden in deze open brief? Zult u de werking van de reaffectatiecommissie aanpassen? Zult u zorgen voor meer transparantie over de procedure, zodat voor de betrokken leraren en directies duidelijk wordt waarop de commissie zich baseert bij het uitvoeren van een reaffectatie?

Zult u ervoor zorgen dat zulke reaffectaties in het midden van een les- of examenperiode opgeschort worden, zodat die kunnen geschieden op vaste data die meer in overeenstemming met de les-, examen- en vakantieperiodes worden ingericht? Zeker gezien de huidige onzekere coronatijden lijkt een tijdelijk moratorium op dit in het wilde weg reaffecteren een minimum minimorum. Als dat niet kan, zult u werk maken van compenserende maatregelen voor startende leraren die plaats moeten ruimen vanwege een reaffectatie en zo terugvallen op een onmogelijk uurschema verspreid over verschillende scholen of op helemaal niets?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Voordat ik inga op een aantal aspecten die in de verschillende vragen aan bod komen, wil ik het aspect van de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, met de welluidende afkorting tbsob of 'boventalligheid', reaffectatie en wedertewerkstelling even ruimer duiden. Soms doet men het voorkomen alsof het om iets totaal nieuws gaat, quod non. Het is al zo oud als de vaste benoeming zelve. Het is geen nieuw gegeven dat nu plots de werking van scholen zou verstoren in de loop van een schooljaar. De principes van tbsob, reaffectatie en wedertewerkstelling maken al van bij de start inherent deel uit van de rechtspositie van het onderwijspersoneel. Ze zijn immers onlosmakelijk verbonden met het principe van de vaste benoeming in onderwijs.

De vaste benoeming bij een schoolbestuur betekent voor een personeelslid financiële zekerheid, elke maand een salaris en werkzekerheid. Als overheid garanderen we die financiële zekerheid voor de duur van de vaste benoeming, ook als het schoolbestuur dat personeelslid op een bepaald ogenblik zelfs geen betrekking meer kan aanbieden omdat het onvoldoende omkadering heeft. In dat geval wordt een vastbenoemd personeelslid tbsob, maar behoudt hij wel de garantie op zijn volledige salaris.

Maar daartegenover, tegenover die financiële zekerheid, vragen wij als overheid dan wel een tegenprestatie van dat personeelslid, in de vorm van een tijdelijke tewerkstelling in een andere school of zelfs bij een ander schoolbestuur. En die andere tewerkstelling gebeurt binnen de afstanden en grenzen die de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) momenteel al hanteert voor de tewerkstelling van werklozen, namelijk binnen een straal van 60 kilometer van de woonplaats en binnen aanvaardbare reistijden, maximum twee uur. De ratio is dus loon naar werken. Ik denk ook dat we het ons niet kunnen permitteren, in het kader van het lerarentekort waar we momenteel mee worden geconfronteerd, om leerkrachten te betalen om niet les te geven. Dat is de ratio, het kader.

Wat nu specifiek de Vlaamse reaffectatiecommissie betreft: de werking van de Vlaamse reaffectatiecommissie is sinds dit schooljaar aangepast, zodat ze opnieuw toewijzingen kan doen in alle onderwijsniveaus. Tot en met vorig schooljaar was die werking ten aanzien van scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs en ten aanzien van de centra voor volwassenenonderwijs (CVO's) tijdelijk opgeschort. Sinds dit schooljaar is die opschorting beëindigd, zoals we ook opgenomen hebben in het Vlaams regeerakkoord en ook in mijn beleidsnota is opgenomen. Het is dus niet iets wat plots uit de lucht komt gevallen. Sinds dit schooljaar werkt de Vlaamse reaffectatiecommissie dus weer net als voorheen en kan ze binnen bepaalde voorwaarden en grenzen weer reaffectaties en wedertewerkstellingen toewijzen in alle onderwijsniveaus.

Die reaffectaties en wedertewerkstellingen gaan inderdaad ten koste van tijdelijke personeelsleden. Dat houdt in de praktijk in dat het gaat om tijdelijke personeelsleden die minder dan 2 schooljaren aan de slag zijn en binnen die termijn nog geen 580 dagen aan prestaties hebben verworven. Ook dat is geen nieuw gegeven, want

het hangt samen met het generieke principe van een vaste benoeming, dat ik eerder heb toegelicht.

Vanwege de volgorde van alle verplichtingen rond reaffectaties en wedertewerkstellingen kan de Vlaamse reaffectatiecommissie haar werkzaamheden pas in de loop van de maand oktober opstarten. Daarvoor moeten er immers eerst reaffectaties en wedertewerkstellingen gebeuren op het niveau van het schoolbestuur en daarna op het niveau van de scholengemeenschap. Dat is consecutief. Die opeenvolgende stappen op vaste data zijn ook niet nieuw.

Voor scholen die niet tot een scholengemeenschap behoren en voor de instellingen van het deeltijds kunstonderwijs (dko), het volwassenenonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's) is dit daarenboven al heel lang een jaarlijks gegeven en kent de Vlaamse reaffectatiecommissie in november en uiterlijk december toewijzingen toe.

Wat natuurlijk wel enigszins nieuw is – en dat verklaart misschien sommige reacties –, is het feit dat men het in het basis- en secundair onderwijs in de scholengemeenschappen niet meer gewoon is om nog toewijzingen te krijgen vanuit de Vlaamse reaffectatiecommissie, gelet op die tijdelijke opschorting, die in 2015 is ingegaan. Waarschijnlijk is dat voor sommige directeurs zelfs een compleet nieuw gegeven, omdat zij directeur geworden zijn tussen 2015 en 2019 en de situatie van voor de opschorting dus niet kennen.

Maar compleet onverwacht kan dit toch ook weer niet zijn, want alles is ook voorwerp geweest van onderhandelingen met de sociale partners en is zo opgenomen in de regelgeving, in een besluit van de Vlaamse Regering (BVR), in het regeerakkoord en in mijn beleidsnota. De wijzigingen aan die regelgeving zijn trouwens ook voor de start van vorig schooljaar gecommuniceerd aan alle onderwijsinstellingen en inrichtende machten. Men was dus wel degelijk op de hoogte van wat er op komst was.

Bij de goedkeuring van de aanpassingen aan de regelgeving heeft de Vlaamse Regering ook beslist om de impact van deze maatregel te monitoren. Dat gaan we ook doen. Dat gebeurt op basis van het jaarlijkse rapport dat de Vlaamse reaffectatiecommissie opstelt. Dat verslag volgt na de beëindiging van de werkzaamheden, die nu nog bezig zijn. Ik wil dan ook wachten tot alles volledig afgerond is, voordat ik conclusies trek met het oog op volgend schooljaar. Het zou wat kort door de bocht zijn om nu al in te grijpen. De Vlaamse reaffectatiecommissie beëindigt haar werkzaamheden sowieso deze maand.

Dan kom ik bij de vragen over de versnelling van de vaste benoeming en eventuele maatregelen rond werkzekerheid voor tijdelijke personeelsleden. Die oefening heeft natuurlijk ook wel consequenties voor die reaffectatie. De maatregelen betreffende de versnelling van de vaste benoeming, die bespreek ik momenteel met de sociale partners; ik denk dat we daarover een akkoord zullen kunnen bereiken. Dat akkoord zal kaderen binnen de bestaande rechtspositieregeling, met inbegrip van de principes van de tbsob, de reaffectatie en de wedertewerkstelling.

Het gaat bij deze gesprekken trouwens niet enkel over een versnelde vaste benoeming, maar ook over een versnelling van de voorrang van tijdelijke aanstelling, namelijk het sneller verwerven van het recht op de tijdelijke aanstelling van doorlopende duur. Het ene hangt immers samen met het andere: eerst moet een tijdelijk personeelslid zeker zijn van zijn TADD en dan pas kan hij of zij in aanmerking komen voor een vaste benoeming. U weet ook dat die TADD een vrijstelling verleent voor die reaffectatie, een bescherming ertegen.

Een absolute zekerheid op tewerkstelling kunnen we niet geven. De start van een onderwijsloopbaan gaat immers dikwijls gepaard met een opeenvolging van

beperkte tijdelijke aanstellingen. Dat hangt dan samen met het feit dat het heel dikwijls gaat om vervangingen van afwezige personeelsleden. Want ook die problematiek heeft een antwoord nodig. Dat maakt dat onderwijs een tamelijk unieke plaats inneemt in de tewerkstellingssector.

Maar om terug te komen op de oorspronkelijke problematiek: door de versnelling van de vaste benoeming en de versnelling van de voorrang van tijdelijke aanstelling, die nu het voorwerp zijn van de lopende gesprekken, zal de groep van mensen die plaats moeten ruimen door die reaffectaties, kleiner worden. Voor die groep levert dit dus een winst op.

De voorzitter: Mevrouw Grosemans heeft het woord.

Karolien Grosemans (N-VA): Minister, bedankt voor de toelichting. Ik heb vooral onthouden dat u de impact van de werking van de reaffectatiecommissie heel goed gaat monitoren. Ik denk dat iedereen dat alleen maar kan waarderen.

Mijnheer Laeremans, ik ben helaas ook zelf ervaringsdeskundige: ik weet wat het inhoudt om lesuren te verliezen als je net je eerste kleine autootje aan het afbetalen bent en ook een klein appartementje huurt. Is dat leuk? Neen, dat is niet leuk. Is dat onmenselijk, zoals het hier door een aantal collega's wordt uitgedrukt? Ik denk dat dat nogal straf uitgedrukt is, want de meeste mensen die ik ken, zijn meestal ook weer heel snel aan de slag kunnen gaan.

Dit heeft natuurlijk ook een andere zijde. We hebben het systeem van die vaste benoemingen. We willen mensen werkzekerheid bieden en bieden hun dat ook, maar dat betekent ook dat we voor de overtallige personeelsleden op zoek moeten naar een andere job, uiteraard binnen de mogelijkheden van het betrokken personeelslid. Als we dat niet deden, dan zouden we twee leerkrachten moeten betalen, terwijl een van hen geen of slechts een gedeeltelijke opdracht heeft. Ik denk dat dat geen goed bestuur is en allesbehalve wenselijk in tijden van het lerarentekort.

Wat ik ook positief vind, is dat u een versneld perspectief biedt op een vaste benoeming. Dat zal er ook zeker voor zorgen dat de uitstroom van jonge of startende leerkrachten beperkt blijft.

Ik heb één kleine bijkomende vraag. U had het ook over de mogelijkheden van het professionaliseringstraject. U zou dat traject verruimen. Kunt u daar wat meer toelichting bij geven?

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp·a): Minister, bedankt voor uw uitleg, maar ik blijf wat een aantal zaken betreft nog wat op mijn honger zitten. Ik ben blij met uw visie, maar ik wil me toch aansluiten bij wat collega Danen zei, namelijk dat we dit in een iets ruimer perspectief bekijken. Ik vind dat ook wel.

We zitten vandaag met een groot lerarentekort – dat weten we – en we zullen daar de volgende jaren nog meer mee geconfronteerd worden. Ik vind dat er een discrepantie zit tussen wat u hier nu uitlegt enerzijds en de opvang van het lerarentekort, de onzekerheid en het gevaar dat er heel veel mensen uit het onderwijs uitstromen en misschien wel nooit meer terugkomen, anderzijds. Ik mis daar een rechtlijnige visie van uw kant. Mijn bijkomende vraag is dan ook hoe de beslissingen of de visie die u zonet hebt toegelicht, correleren met het grote lerarentekort waar we vandaag mee worden geconfronteerd en waarvoor u ook naar de toekomst absoluut nog grote knopen zult moeten doorhakken.

Een tweede punt is het beleidsvoerend vermogen van een school. Ik vind dat een groot stuk van het beleidsvoerend vermogen van een school met dit stuk, het hr-verhaal, tenietgedaan wordt, en dat vind ik wel een groot probleem. Ik ga dat ook weer onderbouwen met een kort citaat van een directeur, die zegt: "De leerkracht die aan onze school werd toegewezen, betreft een leerkracht Bouw die enkel leservaring heeft in de derde graad bso Bouw. Hij komt bij ons terecht in de eerste graad voor de vakken Techniek en de keuzepakketten, waarin vooral STEM (Science Technology, Engineering and Mathematics), Mechanica, Elektriciteit en Hout aan bod komen, maar geen Bouw. Hoe dit kan, weet ik niet, maar vermoedelijk heeft dit te maken met de titel 'leerkracht nijverheidstechnieken'. Dan wordt blijkbaar verondersteld dat je elk technisch vak kan onderwijzen in de eerste graad. Uit de eerste contacten blijkt dat de leerkracht weinig tot geen voeling heeft met de eerste graad en dat de op onze school aangeboden keuzepakketten voor hem zeker niet evident zijn. Hij zal dan de plaats innemen van een nieuwe, pas afgestudeerde collega, die na een schitterende studieloopbaan, via bso Lassen over een bacheloropleiding Mechanicatechniek naar een masteropleiding Pedagogische Wetenschappen, binnen de kortste keren perfect geïntegreerd was binnen onze eerste graad en in amper twee maanden voor onze school een duidelijke meerwaarde betekende. Kortom, na jaren zoeken, de geknipte persoon voor deze job."

Dat is een citaat dat ik u niet wilde onthouden, van een directeur die al heel lang in de praktijk staat. En dat staat lijnrecht tegenover wat u zegt over het beleidsvoerend vermogen, over scholen de kans geven om zelf de juiste mensen op de juiste plaats te zetten, over een goed hr-beleid. Daar knipt u – om het symbolisch uit te drukken – de vlerken van de directeurs.

U hebt ten slotte niet duidelijk gereageerd – ofwel heb ik het niet gehoord – wat betreft de communicatie met het werkveld. Hebt u nu al geantwoord op de brieven van die directeurs? Bent u in overleg getreden met die directeurs? Want als ik u bezig hoor, dan hoor ik een enorm schisma tussen wat u hier in de commissie naar voren brengt en uw overtuiging dat u de juiste visie op het beleid hebt enerzijds en wat er op het werkveld gebeurt anderzijds. Daar bestaat nog een heel groot schisma tussen. Ik vraag mij af: hoe zult u dat dichten? Hebt u al overleg gehad met de directeurs? Op welke manier is dat gebeurd? En hoe zult u dat in de toekomst aanpakken?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Ik heb een aantal bijkomende vragen.

Eerst en vooral, die werking van die Vlaamse reaffectatiecommissie is indertijd niet zomaar opgeschort. Een van de redenen daarvoor waren natuurlijk de ongewenste neveneffecten. Ik vind het daarom vreemd dat u zegt dat die neveneffecten zijn wat ze zijn en dat we daar weinig aan kunnen doen. Ik zou u toch willen vragen om te proberen een aantal neveneffecten weg te werken. Midden in het jaar moeten schuiven, lijkt me bijvoorbeeld bijzonder onaangenaam. Is het niet mogelijk om naar een vast moment te gaan? Of twee vaste momenten, het liefst zoveel mogelijk in het begin van het jaar? Want dit heeft toch wel bijzonder vervelende uitwassen op het terrein.

Erkent u ook, minister, dat er problemen zijn met deze manier van werken? Dat komt de onderwijskwaliteit toch niet ten goede? De heer Vandenberghe gaf één voorbeeld, maar zo zijn er honderden gevallen.

Ik wil ook nog even oproepen om dit in een ruimer kader te bekijken. U begint met het principe van loon naar werken: als we betalen, dan moet daarvoor gewerkt worden. Iedereen is het daarmee eens, zonder twijfel. Maar hoe concreter het wordt, zeker in het onderwijs, met al die statuten, des te meer neveneffecten er zijn. Hoe gaat u voorkomen dat er, als u aan één radertje draait – want u wilt de

komende jaren een aantal statuten aanpassen –, op andere plaatsen zaken van afgedraaid worden?

Dat waren een paar bijkomende vragen.

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Minister, dank u voor het opfrissen van ons geheugen. Dat van toen zit me toch nog altijd hoog. Ik begrijp dat men een oplossing zoekt voor leerkrachten wanneer zij hun job verliezen omdat er op hun school geen uren meer zijn. Dat is zeer goed te begrijpen, dat is perfect te verdedigen, en ik begrijp ook dat men de nieuwe en de oude leerkracht in dat geval niet allebei een heel schooljaar gaat betalen voor hetzelfde werk, terwijl een van de twee niks te doen heeft. Dat kan niet.

Nu hebt u zelf termijnen gezet. Die Vlaamse reaffectatiecommissie was eind oktober en november werkzaam, enzovoort. Uit de brief van die directeur is gebleken dat ze iemand begin december moesten wegjagen en iemand anders in de plaats zetten. Dat lijkt me dus een bijzonder slecht moment om dat uit te voeren. De timing om dat voor te bereiden lijkt me goed, nadat de schoolbesturen en zo aan zet zijn geweest, maar het zou toch veel logischer zijn dat men, als men dat dan doet, dat begin januari laat ingaan. Dan hebben die beginnende leerkrachten ten minste dat trimester gehad, ook om de examens op te stellen, te verbeteren enzovoort. Het zal op die paar weken niet aankomen voor die persoon, maar wel voor de school zelf en voor de leerkracht.

De oplossingen zoals ze op dit ogenblik functioneren, zijn toch erg bot. Dat is heel top-down: van bovenaf beslist men en de school moet uitvoeren, en of die leerkracht zich in die klassen thuisvoelt, of hij met die leeftijden wil omgaan, want het is toch vaak een ander vak en zo, of hij dat ziet zitten, dat is allemaal niet belangrijk. Ik vind dat toch wel heel belangrijk om mee te nemen als het gaat over de persoon die in de plaats komt. Men moet goed bekijken waar men die naartoe kan sturen. Eventueel zou men die bijvoorbeeld een tweetal mogelijkheden kunnen geven. Men moet meer tijd nemen om dat dossier voor te bereiden, zeker voor jonge leerkrachten. Men moet hun ook een perspectief bieden, want er zijn er al zoveel te kort. Dan moet men samen met die jonge leerkracht onderzoeken waar ze zouden kunnen lesgeven. Ze zijn nog maar pas aan de slag en zijn nog jong en zullen dat nog wel kunnen doen, maar anders, als je dat niet begeleidt, dan ben je die jonge leerkracht misschien wel kwijt. Mevrouw Grosemans zei daarstraks dat een aantal van haar collega's dat ook hebben meegemaakt, en dat die dan toch wel op hun pootjes zijn terechtgekomen en opnieuw aan de slag zijn geraakt. Dat zal wel, maar hoe dan ook is het zeer demotiverend als je dat te horen krijgt en er geen begeleiding is. We zien toch dat er een grote uitstroom is, vooral bij die jonge leerkrachten. Om die te blijven motiveren, moet je toch ook laten voelen dat je dat wel mee voor hen zult helpen oplossen.

Minister, vandaar mijn vraag: kunt u niet eens bekijken, voor volgend jaar dan toch, of men dat pas kan laten ingaan op 1 januari, en of men de garantie kan bieden dat men die leerkrachten niet verloren laat gaan en mee helpt te zoeken naar een andere school?

Loes Vandromme (CD&V): Minister, ik had daar graag nog iets aan toegevoegd, namelijk de link met het honoreren van de anciënniteit en de ervaring van de zijinstromers. Ik vroeg me af of er ook geen conflict ontstaat als we zijinstromers willen aantrekken en die ook willen honoreren voor de extra anciënniteit die ze kunnen meenemen. Hoe ziet men dat dan? Zijn er cijfers over zijinstromers die zouden worden verdrongen door die reaffectatie?

Aansluitend daarop: het is niet evident om zowel het lerarentekort te verminderen en de zijinstroom aantrekkelijk te maken, als de werkzekerheid van beginnende leerkrachten te vergroten via allemaal aparte, punctuele initiatieven. Volgens onze fractie is het dan toch wel een idee om werk te maken, zoals trouwens ook in het regeerakkoord staat, van een pact met de stakeholders om de lerarenloopbaan opnieuw aantrekkelijker te maken, zonder dat dat over alles moet gaan, zonder dat we de kar overladen, maar er zou toch een echt pact moeten zijn waarin alle maatregelen tegen elkaar zijn afgewogen en met elkaar zijn verbonden en samengebracht.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Wat natuurlijk vrij uniek is aan het onderwijs, is dat er iemand voor de klas moet staan. In andere beroepssectoren, in andere beroepen kunnen de lasten en het werk een beetje worden verdeeld. Dat kan bij het onderwijs natuurlijk niet. Er moet wel iemand voor die klas staan. Aangezien er toch heel wat afwezigheden zijn, want je spreekt over 160.000 leerkrachten, moeten die mensen, die al dan niet langdurig ziek zijn, worden vervangen. Dat maakt dus dat we ingewikkelde systemen op poten moeten zetten. Het is natuurlijk aanlokkelijk om klagers snel gelijk te geven, maar dan moet u eens stilstaan bij het alternatief. Ik denk niet dat we het ons kunnen permitteren om leerkrachten voltijds te betalen om maar deeltijds te werken, en dus te betalen om geen les te geven, en dat in een realiteit waarin er een groot lerarentekort bestaat. Dat maakt dat we die reaffectatie toch moeten hanteren.

Er is natuurlijk wel een problematiek. Door die opschorting zijn sommigen niet meer vertrouwd met het systeem en denken sommigen dat het een totaal nieuwe uitvinding is, quod non. Je ziet dat de problematiek, zoals de heer Vandenberghe aanhaalde, soms ook een beetje te maken heeft met miscommunicatie tussen de school en de reaffectatiecommissie. Ik ken bijvoorbeeld een situatie van een school die aanduidde dat een STEM-vak werd gedoceerd door een leerkracht wiskunde. Die was natuurlijk ook bekwaam wat alle andere STEM-gerelateerde vakken betreft, zoals fysica, maar die vacature werd aangeduid als zijnde een vacature voor een leerkracht wiskunde. Vervolgens stuurde men een leerkracht wiskunde, maar die bleek dan een STEM-vak te moeten doceren, dus niet alleen wiskunde, maar ook fysica en andere vakken, terwijl men geen kaas bleek te hebben gegeten van wiskunde. Dat zijn zo van die heel concrete gevallen waaruit blijkt dat die communicatie toch nog wat moet worden gefinetuned, waaruit we absoluut lering kunnen trekken.

Collega Grosemans, wat uw vraag over professionalisering betreft: dat klopt. In het Reaffectatiebesluit is ingeschreven dat gereaffecteerden betaald bijscholing mogen volgen voor een jaar. Als ze dan worden geconfronteerd met het gegeven dat ze een vak moeten geven dat mogelijk een andere invulling heeft of gericht is op een ander doelpubliek, bijvoorbeeld een andere leeftijd, een ander leerjaar, dan hebben ze wel een jaar de tijd om zich bij te scholen en worden ze daarvoor betaald, zodat ze dat vak goed zullen kunnen geven. Ik denk echter dat u gelijk hebt en dat misschien niet iedereen weet dat die mogelijkheid bestaat in het kader van het Reaffectatiebesluit. Dat lijkt me dus al zeker een weg die we moeten bewandelen.

Grosso modo zullen we natuurlijk lering moeten trekken op basis van de rapportering van de Vlaamse reaffectatiecommissie zelve. Je voelt echter heel goed aan dat het complex is, dat het niet simpel is en dat, als je oplossingen suggereert, je al gauw met jezelf wordt geconfronteerd.

Ik geef het voorbeeld van de heer Laeremans. Hij zegt dat we die termijn moeten verkorten. We willen zeker bekijken in welke mate men al probeert te anticiperen.

Dat is misschien een mogelijkheid. Hij zegt echter ook dat we meer keuzemogelijkheden moeten bieden aan de gereaffecteerden. Als je dat doet, en die betrokkene krijgt een keuzemogelijkheid, dan wil dat echter zeggen dat bepaalde vacatures open blijven staan en later dus nog moeten worden ingevuld. Voor die openstaande vacatures schuif je dat dus op in de tijd. Dat zijn allemaal praktische problemen waarmee je wordt geconfronteerd. Dit is geen simpele zaak.

Mevrouw Vandromme, dat geldt inderdaad ook voor de zijinstromers. Dat was een terechte opmerking. Die kunnen daar ook het slachtoffer van worden.

Al bij al is er echter een positief gegeven. Ik verwijs naar onze huidige werkzaamheden. We zijn de procedure en de termijn voor vaste benoeming aan het verkorten. Daaraan gekoppeld verkorten we ook de termijn voor de tijdelijke aanstellingen van doorlopende duur. Dat zal de facto leiden tot het vrijwel halveren van de huidige groep mensen die in aanmerking komen om plaats te moeten ruimen. Op dat vlak is er dus zeker een zeer grote winst te boeken. Dat effect is dan misschien niet onmiddellijk bedoeld, maar het is wel een positief bijkomend effect van onze werkzaamheden in het kader van de vaste benoeming.

De voorzitter: Mevrouw Grosemans heeft het woord.

Karolien Grosemans (N-VA): Er was een ding dat me stoorde toen ik alle vragen om uitleg aan het lezen was. Ik vond dat de vraagstelling eigenlijk heel zwart-wit en nogal kort door de bocht was. In die vragen waren de jonge leerkrachten altijd de gedreven leerkrachten. Er was sowieso een betere match met de job, die hadden sowieso een beter contact met de leerlingen. Bij één vraag leek het zelfs alsof men plots midden in de les bij de haren naar buiten werd gesleurd. Daartegenover stonden dan de vastbenoemde leerkrachten: die zouden jobs inpikken, zouden sowieso uitgeblust zijn, kwamen sowieso niet op de juiste plek terecht. Dat was eigenlijk de boze heks, die sowieso ook niet werd geaccepteerd in de nieuwe school. Eerlijk gezegd, toen ik die vragen las, vond ik dat er een karikatuur werd gemaakt. Ik denk dat we op die basis geen eerlijk debat kunnen voeren.

Verder heb ik heel wat kritiek gehoord, maar geen oplossingen. De enige oplossing kwam eigenlijk van de minister, die zegt dat dit samenhangt met de vaste benoeming, dat hij werkzekerheid wil aanbieden, maar dat hij dat wel verantwoord wil doen in deze tijden, met loon naar werken. Hij zal geen twee leerkrachten betalen als maar een ervan de opdracht uitvoert. Het doet mij alvast plezier dat zowel Groen als het Vlaams Belang zich daar ook wel in konden vinden.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp·a): Collega Grosemans, ik denk dat bij beleid, zeker qua onderwijs, de zaken, de puzzelstukjes met elkaar gelinkt zijn. Dat is nu eenmaal zo. Ik denk dat de problematiek van de reaffectatie en de problematiek van het lerarentekort op korte, middellange en lange termijn in één beleidsvisie moet worden bekeken. Ik neem het niet persoonlijk, maar vind het nogal kort door de bocht dat u zegt dat er geen oplossingen worden aangeboden. Ook in de vorige legislatuur heeft onze fractie al diverse plannen, voorstellen, totaalplannen, oplossingen aangeboden, na overleg met het werkveld op allerhande niveaus. Ik stel voor dat u die eens opnieuw leest. In de commissie worden er natuurlijk losse vragen gesteld, maar in een beleid hangen alle stukjes nu eenmaal aan elkaar, moet men zaken met elkaar verbinden.

Ten slotte, wat de communicatie met de directeurs betreft: ik heb ondertussen al een aantal sms'en binnengekregen van directeurs van die honderd die die brief hebben geschreven, en zij bevestigen dat er nog geen overleg is geweest. Dat zal er echter wellicht nog komen. Voor het overige zullen wij dit verder opvolgen, met een duidelijke oproep om dat beleid in zijn totaliteit te bekijken. Men moet de zaken

aan elkaar koppelen. Men kan dat niet als allemaal losse puzzelstukjes bekijken. Voorzitter, minister, wij hebben ons daar altijd constructief in opgesteld.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Waar we het over eens zijn, denk ik, is loon naar werken. Maar hoe concreter dat wordt, hoe moeilijker het natuurlijk wordt en hoe meer vragen je kunt stellen bij de uitwerking van dat principe, naar de manier waarop dat wordt gehanteerd.

Nu, wat concrete oplossingen betreft, het is natuurlijk niet simpel, maar er zijn wel oplossingen. Het probleem is dat die wat geld kosten. Men zou degene die wordt weggeduwd door de gereaffecteerde bijvoorbeeld een paar maanden of een half schooljaar in de school kunnen houden voor andere taken, om opleiding te volgen, om collega's bij te staan, weet ik veel. Er zijn zeker oplossingen mogelijk, maar dat kost gewoon geld. Dat is natuurlijk de kwestie.

Minister, wat ik u op korte termijn zou willen vragen, is het volgende. Nu is het van de regen in de drop, in die zin dat de gereaffecteerde komt en de andere wegduwt. Ik heb nooit gesproken over uitgebluste leerkrachten aan de ene kant en gemotiveerde aan de andere, helemaal niet – ik weet niet of ik daarnet geviseerd werd door collega Grosemans –, maar het is alleszins een feit dat de gereaffecteerde de andere wegduwt. Dat is botweg zo. Mijn vraag is om daar misschien op een iets menselijkere manier mee om te gaan, bijvoorbeeld door degene die weg moet, toch nog een paar maanden in de school te houden en daar andere taken te laten doen. In een school is er altijd werk genoeg en zijn er handen te kort.

Het is misschien ook een idee om overleg te plegen tussen de doelschool en de commissie. Dat is geen overbodige luxe, want soms wordt iemand inderdaad geplaatst op een plek waar die helemaal niet thuishoort. Het zou wel een match moeten zijn, maar soms is dat niet het geval en dat is voor niemand goed. Dus meer overleg is op dat vlak geen overbodige luxe en ik heb het idee dat dat overleg er vandaag niet is, of slechts in beperkte mate.

Dat zijn twee suggesties die de maatregel iets minder bot kunnen maken op de korte termijn. Op de lange termijn is de vraag om de maatregel grondig te herbekijken, samen met de rest van de rechtspositieregeling van het personeel.

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Ik wil concluderen dat het natuurlijk positief is dat er werk wordt gemaakt van een snellere benoeming; zekerheid voor jonge leerkrachten, daar staan wij absoluut achter. Ik wil ook vragen dat u bij de evaluatie van het reaffectatiesysteem – dat toch niet loopt zoals het moet lopen, denk ik dan als ik die directies hoor – een aantal directies betrekt, zodat de reaffectatiecommissie niet zichzelf hoeft te evalueren.

Ik blijf ervoor pleiten dat men meer oplossingen zoekt voor de jonge leerkrachten die plaats moeten ruimen en dat men zo'n reaffectatie niet zomaar plomp midden in een periode doorvoert, maar bijvoorbeeld na een vakantie, de herfstvakantie of de kerstvakantie. Het is namelijk zoals de heer Danen zegt: je kunt de leerkracht die overtallig is, zolang die geen nieuwe school heeft, toch wel nuttig inzetten op een school, bijvoorbeeld om iemand te vervangen, bijvoorbeeld om bijscholing te volgen. Dat zijn zaken die bekeken moeten worden, want het kan niet zijn dat die persoon maanden met zijn vingers zit te draaien. Ik neem aan dat de directies dat ook niet zullen laten gebeuren.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Loes Vandromme aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de link tussen het deeltijds kunstonderwijs en de amateurkunsten
– 874 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Karolien Grosemans

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Begin oktober werden de resultaten van een bevolkingsonderzoek rond amateurkunsten in Vlaanderen bekendgemaakt. Dit onderzoek was een vervolg op het amateurkunstenonderzoek van 2008, waarin deze sector voor het eerst in beeld werd gebracht. In deze nieuwe studie wou men dan ook nagaan welke evoluties zich nu, ongeveer tien jaar later, hebben voorgedaan.

Op donderdag 26 november presenteerden De Federatie en OP/TIL het bevolkingsonderzoek naar amateurkunsten in de commissie Cultuur van het Vlaams Parlement. In de resultaten van de studie merken we dat 26 procent van de amateurkunstenaars ooit deeltijds kunstonderwijs (dko) heeft gevolgd: 3 procent van de respondenten volgt nog steeds lessen in het dko, 23 procent heeft dat vroeger gedaan, maar nu niet meer. 73 procent heeft nooit lessen in het dko gevolgd. Er is dus nog steeds een groot percentage dat na de opleiding aan een academie niet doorstroomt naar een amateurkunstenvereniging. Daar liggen ongetwijfeld nog kansen voor de toekomst.

Met het nieuwe decreet Deeltijds Kunstonderwijs, dat sinds 2018 van kracht is, werden onder impuls van minister Crevits alvast heel wat mogelijkheden gecreëerd om de link tussen het dko en de amateurkunstensector verder te versterken. Er zijn uiteraard mooie voorbeelden van lokale samenwerkingen en er is daarnaast ook de alternatieve leercontext (ALC), waarbij dko-leerlingen een deel van hun opleiding kunnen volgen bij een lokale amateurkunstenvereniging. Voor dat deel van hun opleiding doen ze dus ervaring op in een andere werkplek.

Uit mijn schriftelijke vraag nummer 54 van 16 oktober 2020 leren we dat het aantal leerlingen dat via de alternatieve leercontext de opleiding volgt, jaar na jaar stijgt. In het schooljaar 2018-2019 waren er nog 1514 ALC-leerlingen. Dat aantal steeg naar 2051 leerlingen in het schooljaar 2019-2020. Het totaal aantal academies met ALC-leerlingen steeg ook van 61 in het schooljaar 2018-2019 naar 79 in het schooljaar 2019-2020. Dat is alvast hoopgevend nieuws.

Hoe vroeger kinderen en jongeren met cultuur in aanraking komen, hoe gemakkelijker ze als volwassene wellicht ook de overstap zullen maken naar amateurkunsten. In dezen is een beleid rond cultuureducatie ook heel belangrijk. Er is bijvoorbeeld Kunstkuur, waarbij scholen een driejarig intensief traject met een Kunstacademie lopen. En uiteraard zijn er ook de kleinere projecten, dynamoPROJECT en dynamoOPWEG, die voor scholen een belangrijke impuls zijn om rond cultuur te werken.

Hoe zult u de mogelijkheden die het decreet Deeltijds Kunstonderwijs bieden, verder inzetten en uitwerken om de link tussen het dko en de amateurkunstensector verder te versterken?

Welke rollen ziet u nog weggelegd voor het dko in het verder uitbouwen van een beleid rond cultuureducatie?

Op welke manier zult u de nodige impulsen rond cultuureducatie in het leerplichtonderwijs geven?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het is inderdaad zo, maar misschien is dat nog niet bekend genoeg, dat leerlingen voor een deel van hun opleiding buiten de academie ervaring kunnen opdoen, bijvoorbeeld in een harmonieorkest, bij een theatergezelschap, in een bedrijf of bij een zelfstandig kunstenaar. Dat kan allemaal. De alternatieve leercontext in het deeltijds kunstonderwijs is te vergelijken met het werkplekleren in het secundair onderwijs.

Leren in een alternatieve context, houdt natuurlijk geen vrijstelling in. De academie is altijd de eindverantwoordelijke voor het leerproces en evalueert dat ook. Leerlingen kunnen een heel schooljaar lang competenties verwerven in een alternatieve leercontext, maar ze kunnen ook kiezen voor een kortere periode: een week, een trimester. Er zijn dus wel wat keuzemogelijkheden.

Die alternatieve leercontext is al een tijdlang mogelijk, maar we stellen toch vast dat academies en amateurkunstverenigingen soms nog twijfelen om er gebruik van te maken. Persoonlijke contacten zijn op dat vlak cruciaal: men moet elkaar goed leren kennen, moet zekerheid hebben over de kwaliteit van de alternatieve leercontext. Leraren die ook actief zijn als regisseur of dirigent, zijn in dezen vaak de beste bruggenbouwers, maar zo'n duurzaam netwerk tussen academies en culturele partners, waarbij samenwerking een automatische reflex wordt, bouw je niet op één dag op. Toenadering kan gebeuren met kleine stappen.

Academies die wel al met amateurkunstenorganisaties samenwerken, zijn daar vaak heel enthousiast over. Volgens mij zijn die academieteams de beste ambassadeurs om de voordelen van een partnerschap met lokale verenigingen mee uit te dragen. Daarom zet ik in deze legislatuur via verschillende wegen in op expertisedeling tussen academies onderling. Recent verscheen de publicatie 'Nieuw decreet deeltijds kunstonderwijs: een inspiratieboek', met reflecties, getuigenissen en tips van directeurs, leerkrachten en onderwijsexperts over de implementatie van het nieuwe decreet. In dat inspiratieboek zit een apart hoofdstuk dat gaat over de verbinding tussen de academie en de lokale artistieke wereld, waarin directeurs, lerarenteams en amateurkunstenaars aan het woord komen over hoe zij de brug gebouwd hebben tussen de academie en de lokale amateurkunstverenigingen. De wederzijdse tevredenheid die de samenwerking heeft opgeleverd, in combinatie met handige tips, kan hopelijk inspirerend werken voor andere academieteams. Hopelijk zullen er op die manier nog meer academies de stap zetten naar samenwerking.

Ook in 2021 zullen we blijven inzetten op stimulerende initiatieven om leraren en directeurs dichter bij elkaar te brengen. De verbinding met de lokale amateurkunsten is een belangrijk speerpunt van het vernieuwde dko, denk ik. Ik wil ook bekijken hoe we nog meer impulsen kunnen geven aan de expertise-uitwisseling.

Zoals u weet, maken we deze legislatuur werk van de beleidsevaluatie van het decreet Dko. Het les volgen in een alternatieve leercontext, maar ook de ruimere afstemming van academies op hun lokale culturele omgeving, kan een interessant onderzoeksthema worden.

Voor de vragen betreffende cultuureducatie verwijs ik graag naar mijn antwoord op de vragen om uitleg die werden behandeld op 7 oktober. Naast Kunstkuur kunnen scholen via het platform Cultuurkuur.be ook gebruikmaken van dynamoPROJECT en dynamoOPWEG. DynamoOPWEG stimuleert scholen om culturele bestemmingen te bezoeken. Via dynamoPROJECT kunnen scholen een financiële impuls krijgen om culturele projecten op te zetten met culturele partners en kunstenaars. Het dko fungeert als gebruiker van dynamoPROJECT en dynamoOPWEG, maar ook als culturele bestemming en culturele partner voor scholen. Zo

vervullen zij een waardevolle dubbele rol, waarmee zij zowel de eigen expertise kunnen versterken als de expertise van hun collega's.

De Poëziesterren voor het secundair gaan van start en de overige initiatieven rond literatuur en lezen staan ofwel in de startblokken of worden gecontinueerd. Op 11 maart zal de volgende Dag van de Cultuureducatie plaatsvinden, uiteraard in nauwe samenwerking met de minister van Cultuur. Het thema 'erfgoed' zal daarbij centraal staan, vanuit het brede raakvlak tussen Cultuur en Onderwijs. Uiteraard zal dit cultuureducatieve event online plaatsvinden, gezien de huidige omstandigheden.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Minister, bedankt voor de antwoorden.

Als ervaringsdeskundige kan ik bevestigen dat de aanwezigheid van het dko, ingebed in de lokale context, van groot belang kan zijn. Als schepen van Onderwijs ben ik zeer blij dat we met het dko bruggen kunnen bouwen naar het culturele veld, naar de sector van de amateurkunsten. Ik merk dat het inderdaad een goede match is als je een ALC kunt gaan aanbieden binnen de lokale harmonieën. Die harmonieën aanvaarden dat met open armen, omdat dat voor hen ook wel een instroom betekent van nieuwe fluitisten, muzikanten enzovoort.

U zegt dat zo'n lokaal en duurzaam netwerk van groot belang is, en dat is ook echt zo. Ik zie met lede ogen aan wat het effect is van corona. Mensen gaan zich bezinnen en vragen zich af wat het hun nog bijbrengt om actief te zijn binnen dat culturele netwerk. Daarom moeten we alles aan de dag leggen om dat netwerk te ondersteunen. Ik zie daar een taak weggelegd voor het dko. Ik vraag me dan ook af in hoeverre u in overleg wilt gaan met uw collega bevoegd voor de cultuur, om via het dko dat duurzame netwerk te gaan versterken.

U had het over expertisedeling. Het is inderdaad een heel mooie publicatie, met mooie getuigenissen. U spreekt over de extra impulsen die u wilt geven om die expertisedeling te stimuleren, maar zijn er naast de opsomming die u gaf, nog andere zaken waar u aan denkt om die expertisedeling mogelijk te maken?

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): Collega Vandromme, bedankt voor uw vraag. Dat is altijd interessant, zeker wat betreft de binding die u aanhaalt. De binding tussen de amateurkunsten en het dko, dat is een goede zaak. We hebben ook samengewerkt aan het decreet tijdens de vorige legislatuur en zijn heel bewust voor die keuze gegaan om bruggen te bouwen tussen het dko en de amateurkunsten. Zij die daar nu gebruik van maken, van die ALC, zijn daar eigenlijk wel heel enthousiast over.

U geeft ook wel aan dat 73 procent nooit dko heeft gevolgd en wekt in uw vraag de indruk dat dat een mankement zou zijn. Zelf zie ik dat niet zo. Ik denk dat dat getal meer zegt over de amateurkunsten. Het is belangrijk dat zij elkaar versterken, maar ook dat ze naast elkaar blijven bestaan, elk met hun sterktes. Waarom zeg ik dat? Omdat heel veel kinderen zich willen bekwamen in woord, muziek of dans buiten de academie, buiten het onderwijs. Ze willen vertrekken vanuit plezier of praktijk, niet zozeer vanuit theorie. Het is dus heel belangrijk dat die twee wegen naast elkaar blijven bestaan en dat het niet per se een doorloopsysteem moet vormen. Het kan apart, elk heeft zijn sterktes.

Het bevolkingsonderzoek waarnaar u verwijst, geeft aan dat het publiek voor de amateurkunsten de laatste jaren verbreed is, maar ook dat dit niet gepaard gaat met minder verdieping. Ik denk dat dat ook niet zozeer een slechte evolutie is. Ik

denk dat het vooral positief is dat almaar meer mensen de weg vinden naar die amateurkunsten. Dat is een positieve evolutie, evenals de doelstelling van het dko op zich: de kunsten bij het publiek verbreden. Ik denk dus dat we hiermee tegemoetkomen aan wat we hebben nagestreefd.

U geeft zelf ook aan dat die lokale besturen belangrijk zijn in het promoten van de amateurverenigingen. Schepenen worden inderdaad heel veel geconfronteerd met allerlei amateurkunstenverenigingen: dansgroepen, rockmuziekgroepjes, harmonieën enzovoort. Ik denk dat dat inderdaad een versterking is.

Minister, u hebt aangegeven om, in het kader van de Dag van de Cultuureducatie, in gesprek te gaan met de minister van Cultuur en ook een nauwe samenwerking op te bouwen rond het thema 'erfgoed'. Ook op dit vlak denk ik dat het deeltijds kunstonderwijs een heel sterke partner kan zijn. In welke mate ziet u hen effectief als partner? Hoe mogen we het kader zien waarin u zult samenwerken met de minister van Cultuur rond die Dag van de Cultuureducatie? Hoe breed zult u het onderwijsveld hierbij betrekken?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik vind deze problematiek wel interessant, ook vanuit een ruimer oogpunt, namelijk vanuit dat van de versterking van het lokaal sociaal weefsel. Ik denk dat de vraagstellers daar ook erg mee begaan zijn.

Toen ik dit las, dacht ik, eigenlijk zouden we moeten proberen om iets gelijkaardigs te doen als wat nu gebeurt op het domein Sport. Zoals u weet, is de minister van Sport een creatieve mens, die nu bezig is met het project onder de naam 'Kompas'. Met Kompas gaan we naar de scholen. Het heeft heel wat tijd en centen gevergd om dat systeem op een wetenschappelijk valide manier uit te werken. Wat kort door de bocht gesteld, komt het erop neer dat er een systeem wordt aangeboden waarbij kinderen kennismaken met specifieke sporttakken en daarop worden geëvalueerd. Er wordt dan gekeken naar welke sportdisciplines interessant zouden kunnen zijn voor die kinderen, waarin ze het beter doen dan gemiddeld. U kent de ratio: dat wat je goed kent en kunt, doe je graag. Zo komen kinderen in contact met sportdisciplines of sporttakken waaraan ze misschien nooit eerder gedacht hadden. Er wordt ook een link gelegd met lokale sportclubs. Er wordt dan aan ouders meegedeeld op welke disciplines hun kind beter dan gemiddeld presteert en ze worden ook doorverwezen naar een sportclub om daarmee kennis te maken.

Het zal nog wel enig studiewerk vergen, maar die ratio zouden we ook kunnen hanteren voor cultuur. Dan zouden we kinderen kennis kunnen laten maken met verschillende culturele disciplines en hen daar dan ook op testen. Dan kunnen we bijvoorbeeld meedelen dat ze meer dan gemiddeld acteertalent of muzikaal talent hebben, dat ze verder zouden kunnen exploiteren. Als ze eenmaal in de koek gebeten hebben, kan hen dat misschien wel zin doen krijgen in meer. Dit is slechts een embryonaal idee, maar wel een dat me wel zinvol lijkt om, in navolging van Kompas, ook binnen Cultuur op poten te zetten. Dat lijkt me een interessant onderwerp voor een gesprek met mijn collega van Cultuur.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Dank u wel, minister, voor uw gedegen antwoord. Ik ben eigenlijk heel blij. Ik kan u zeker heel wat mest meegeven voor het zaadje dat u nu geplant hebt. We hebben hier lokaal ooit het initiatief 'Kunstenbad' opgezet, samen met de kunstacademie. Daarbij gaven we aan scholen de mogelijkheid om gedurende een jaar mee te stappen in een project met telkens een ander thema. Zo was er het thema 'grens', omdat we aan een grens leefden en leven. Met Kunstenbad lieten we leerlingen proeven van media, woord, beeldende kunst en muziek. Ik zal u de studie hierover zeker bezorgen, met bevindingen en

mogelijkheden. Zoals u ondertussen wel weet, breng ik mijn ervaringen vanuit de verre Westhoek mee naar Brussel. Ik merk dat er in landelijke gebieden een zeer beperkt cultuuraanbod is waarmee we jongeren en kinderen in contact willen brengen. We zijn er allemaal van overtuigd dat die zestien sleutelcompetenties in de eindtermen, en zeker ook de culturele eindtermen, van groot belang zijn. We weten ook dat we dit aan de leerlingen niet enkel via onderwijs aan de man moeten brengen, maar ook via het dagelijkse leven. Maar als er geen aanbod is, moeten we er ten eerste voor zorgen dat het dko blijft bestaan, maar ook dat het versterkt kan worden om dat culturele erfgoed en het culturele bewustzijn in de regio's te ondersteunen. Ik ben dus heel blij met uw antwoord, omdat u op dat vlak een mogelijke piste ziet.

Collega Krekels, u had het over de link tussen het dko en de amateurkunsten. Het was absoluut niet mijn bedoeling – mocht u dat begrepen hebben – om het dko gelijk te stellen aan amateurkunsten of omgekeerd. Voor mij zijn dat inderdaad twee werelden die naast elkaar bestaan. Ik zie evenwel wel hoeveel middelen er door mijn lokaal bestuur geïnvesteerd worden in het dko. Ik denk bijvoorbeeld aan het materiaal dat nodig is om bepaalde lessen te kunnen laten plaatsvinden. Als dat, naast die lessen, niet gebruikt kan worden door amateurkunsten, vind ik dat een jammere zaak. Ik denk dat we ook in de academiewereld kunnen spreken over een bredeschoolwerking.

U had het over verbreden en verdiepen. Dat was net de aanzet voor dit decreet. Zo sporen de amateurkunsten en het deeltijds kunstonderwijs heel mooi naast elkaar. We kunnen het alleen maar toejuichen dat ze elkaar op deze manier versterken. Ik ben dus heel tevreden met wat ik hier hoorde.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Loes Vandromme aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het stelsel van langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen
– 876 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Karolien Grosemans

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Collega's, het gaat opnieuw over een stelsel met een lange naam, die dan afgekort wordt, maar dat wel belangrijk is voor wie chronisch of langdurig ziek is. Mensen die chronisch of langdurig ziek zijn, kunnen in het onderwijs deeltijds werken onder het stelsel 'langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen' (lvvp med). Een geneesheer-specialist moet dan wel een attest afleveren waarbij verklaard wordt dat het werk tot het einde van de loopbaan niet meer voltijds kan worden opgenomen.

Het verlofstelsel 'langdurig verlof voor verminderde prestaties om medische redenen' moet elk jaar opnieuw worden aangevraagd. Een controlearts evalueert dan het dossier, bekijkt of er zich veranderingen voordeden en beslist of het personeelslid recht heeft op een verlenging.

Met de invoering van dit systeem had men destijds ook de doelstelling voor ogen om de mogelijkheid te bieden zoveel mogelijk personeelsleden te re-integreren. Het bestaande ziekteverlof 'verminderde prestaties wegens ziekte' (vvp ziekte) schoot hierbij tekort, want de behandelend arts moet in dat geval een datum van werkhervatting aangeven. Voor heel wat langdurig zieke personeelsleden kan die datum niet in het vooruitzicht gesteld worden.

Uit cijfers die het Christelijk Onderwijzersverbond (COV) onlangs publiceerde in zijn tijdschrift Basis, blijkt nu dat het aantal weigeringen voor het stelsel aanzienlijk is gestegen. Dit jaar waren er 430 weigeringen op 1818 aanvragen, wat neerkomt op een stijging met maar liefst 23,7 procent. In 2019 werd 4,4 procent van de aanvragen geweigerd, in 2018 was dat 4,8 procent. De verlenging wordt dan geweigerd, niet omdat deze personeelsleden arbeidsgeschikt worden bevonden of omdat er toch een datum van werkhervatting kan worden bepaald, maar omdat ze ooit mogelijk het werk volledig zouden kunnen hernemen. Deze beoordeling roept wel wat vragen op, zeker voor personeelsleden van wie de medische toestand niet wijzigde en van wie men uitgaat van een mogelijk toekomstig scenario, dat er misschien nooit zal komen.

In een antwoord op een schriftelijke vraag van collega Meuleman meldde u nochtans dat er geen sprake is van een verstrenging van het systeem. Certimed zou in de afgelopen periode wel ingezet hebben op een toename van de kennis van het systeem van lvvp med bij de controleartsen en legde meer nadruk op de voorwaarde dat er effectief geen voltijdse opname van de loopbaan meer te verwachten is.

Gezien het nijpende lerarentekort waarmee elke school vandaag dagelijks geconfronteerd wordt, moeten we uiteraard zoveel mogelijk bekwame leerkrachten aan het werk zetten.

Voor langdurig zieke vastbenoemde personeelsleden die geacht worden het werk ooit nog volledig te kunnen hervatten, stelt zich wel een probleem: als zij geen oplossing vinden in een ander verlofstelsel, zullen ze na uitputting van de bezoldigde ziektedagen uitgenodigd worden door de pensioencommissie van Medex en riskeren ze op vervroegd medisch pensioen te worden gesteld. Daarmee zijn de kansen om te werken rond re-integratie uiteraard volledig van tafel geveegd.

Erkent u het belang van re-integratie voor leerkrachten met een zekere medische achtergrond?

Hoe wilt u verder inzetten op re-integratie voor de specifieke groep van langdurig zieke vastbenoemde personeelsleden?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: We erkennen natuurlijk allemaal het belang van re-integratie. Met de invoering van het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte en het langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen hebben we in het onderwijs volgens mij al veel stappen gezet met het oog op de bevordering van de re-integratie van zieke personeelsleden.

In het begin van dit jaar hebben we, samen met de sociale partners, ook nog samengezeten over dit totale plaatje. Vooral de laatste weken en maanden hebben we, heel concreet inzake problemen rond dossiers inzake lvvp med, heel wat vergaderd. Ik zeg nogmaals waar deze afkorting voor staat: langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen. Dat heeft de afgelopen maanden wel tot wat consternatie geleid. We hebben daarover samengezeten met verschillende partners. Ik denk dat de laatste vergadering dateert van twee weken geleden.

Het grote aantal weigeringen van dit jaar is natuurlijk te wijten aan de rechtzetting van goedkeuringen die ten onrechte gebeurden tijdens vorige jaren. In het voorjaar van dit jaar werd door Certimed vastgesteld dat een aantal van hun artsen de vorige jaren een lvvp med hadden goedgekeurd voor personeelsleden die eigenlijk niet tot de doelgroep behoorden. Daarom heeft men de aanpak ook gewijzigd, met als doel te komen tot een gelijke aanpak voor alle personeelsleden.

Afhankelijk van de attesterende arts, kreeg de ene een ander oordeel dan de andere. Daarom werd gekozen voor een voorafgaande screening door de hoofdgeneesheer en een verdere opvolging door een beperkte groep van controleartsen. Die werkwijze heeft inderdaad tot gevolg gehad dat veel personeelsleden dit jaar geconfronteerd werden met een weigering van de verlenging.

Daarnaast zetten we ook in op een aangepaste communicatie: een bijkomende communicatie via omzendbrieven en op het aanvraagformulier. Daarmee willen we komen tot een verduidelijking van de procedure van de initiële aanvraag en de verlenging. Zo kunnen zowel personeelsleden als de attesterende arts of specialist vooraf beter inschatten of iemand in aanmerking komt voor die lvvp med. Zo kan de aanvraagprocedure vanaf de start correcter gebeuren.

We hebben ondertussen ook met werkgevers en vakorganisaties afgesproken dat zij mee zullen sensibiliseren om die omzendbrieven te bezorgen aan personeelsleden die overwegen om vvp ziekte of lvvp med te nemen, zodat zij ook zicht hebben op alle stappen die nodig zijn voor de goedkeuring en de mogelijkheden die er zijn op het vlak van beroep. Ik hoop dat er op die manier in de toekomst veel minder weigeringen te verwachten zijn.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Minister, ik volg u in uw standpunt dat wij ervoor moeten zorgen dat er een goede communicatie is tussen de verschillende stelsels en ik volg u ook over het belang van gelijkgerichtheid. Het kan niet zijn dat je met dezelfde problematiek bij de ene arts wel de toestemming krijgt voor het verlofstelsel en bij de andere arts niet. Ook het recht op beroep bij een andere arts vind ik persoonlijk belangrijk.

Maar op de vraag of u bereid bent om verder in te zetten op de specifieke groep van langdurig zieke vastbenoemde personeelsleden, wil ik toch wat ingaan. Het heeft vooral te maken met het verschil tussen een onbepaalde, niet te bepalen datum voor volledige werkhervatting ten opzichte van definitieve ongeschiktheid om voltijds opnieuw te kunnen werken. Ik ga ervan uit dat de geneeskunde ook vooruitgang heeft geboekt en dat de oorspronkelijke definitieve ongeschiktheid voor voltijdse werkhervatting na jaren misschien aangepast kan worden. Soms kan iemand door de evolutie van zijn ziekte opnieuw gaan werken. Ik heb geen probleem met het weerkerend medisch onderzoek. Maar we moeten toch wel gaan nadenken over wat er gebeurt met mensen die ernstig ziek zijn, die hun zogenoemde ziektedagen zien slinken en eigenlijk niet goed weten waar ze aan toe zijn. Ik ken zelf iemand van heel dichtbij die in die situatie zit, iemand met kanker. Ik kan u zeggen dat dit toch wel een schrijnende situatie is: iemand van boven de 40 jaar aan wie men een pensioenregeling voorstelt. De moed zakt je dan in de schoenen en dat komt dan nog eens boven op de strijd tegen de ziekte. Ik vraag om daar echt aandacht aan te schenken en te bekijken wat er mogelijk is voor die groep die er eigenlijk tussenuit valt.

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Ik had hierover een schriftelijke vraag gesteld op 8 oktober. Het aantal mensen in die situatie is toch niet zo gigantisch groot. Het gaat over 1876 aanvragen in 2019. Maar dan krijgen wij plots die strengere houding, waarbij men 5 keer zoveel aanvragen heeft geweigerd als anders. Dat leidt in de praktijk tot schrijnende toestanden. Leerkrachten die ziek zijn, worden plots voor het financiële blok gezet. Zij werken bijvoorbeeld maar halftijds, omdat ze niet meer kunnen wegens pijn en ziekte enzovoort, en met dat systeem van langdurig verlof kregen ze van hun niet-gepresteerde uren, de helft bijvoorbeeld, toch 60 procent betaald. Dat scheelt een slok op de borrel. Neem nu dat een controlearts bevestigt dat zij maar 50 procent kunnen en mogen werken, maar dat

hij anderzijds ook bevestigt dat de kans bestaat dat ze hun opdracht ooit weer voor 100 procent zullen kunnen uitvoeren. Met dat stempeltje hebben ze geen recht meer op dat stelsel. Financieel scheelt dat bijzonder veel voor een aantal mensen.

Geen enkele dokter kan 20 jaar in de toekomst kijken en weten of er intussen medicijnen of behandelingen zullen worden uitgevonden die deze patiënten zouden kunnen helpen. Als dat het geval is, zal een leerkracht allicht weer voltijds aan de slag gaan. Vandaar mijn vraag, minister, of u dat systeem zou willen bijsturen en die zeer vage formulering van 'ooit weer aan de slag te kunnen gaan', zou willen veranderen in een realistische termijn. Dan denk ik bijvoorbeeld aan 5 jaar. Dan kunnen dokters toch iets beter inschatten of iemand in die periode nog in staat zal zijn om voltijds het werk te hervatten. Maar zelfs in die 5 jaar kan de stand van de wetenschap anders zijn. Ik ben geen dokter; als dokters zeggen dat het geen 5 jaar, maar 3 of 2 jaar moet zijn, dan ga ik daarmee akkoord. Maar de term 'ooit' vind ik onbegrijpelijk. Dat is een glazen bol. En de mensen kunnen erdoor in zware financiële moeilijkheden komen.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Dit soort maatregelen moeten we met de nodige sereniteit behandelen. Dat zijn wij hier aan het doen. Op zich is dat een heel goede zaak. Zoals mevrouw Vandromme zei, leidt het tot bijzonder verschillende toestanden als de maatregel niet op die manier wordt toegepast waarvoor hij bedoeld was. Mijn vraag is of u, minister, de bedoeling van de maatregel – mensen die ziek zijn weer proberen te integreren in het onderwijs – even wilt toetsen aan de realiteit van de maatregel. Het is belangrijk dat te evalueren. Net zoals collega Laeremans stoor ik mij aan de formulering van de maatregel. Geen enkele specialist kan bevestigen dat iemand met zekerheid nooit meer zal kunnen werken. Ik vraag u om eens na te denken over een andere formulering die minder definitief is. Daarmee zou u veel mensen kunnen helpen. Wilt u dat doen in het licht van de doelstelling van de maatregel, die op zich goed is?

Voorts vraag ik wat u zult doen met de paar 100 mensen die nu uit de boot vallen? Mensen die bijvoorbeeld al jarenlang sukkelen met kanker, dreigen nu ook nog eens tussen de mazen van het net te vallen. Wilt u die 430 weigeringen heroverwegen? Voor de toekomst vraag ik om de maatregel te evalueren in functie van zijn oorspronkelijke doelstelling, die ik oké vind.

Karolien Grosemans (N-VA): Ik ga zelf ook even tussenkomen.

Minister, zoals u het zelf zegt, is het inderdaad belangrijk dat we zoveel mogelijk leerkrachten kunnen re-integreren en ik neem aan dat u daarvoor al verschillende stappen hebt gezet. Dat is een goede zaak. De grote toename van weigeringen van verlenging noemt u een rechtzetting van onterechte goedkeuringen. Ik vind het goed dat u daarin duidelijkheid verschaft. Het is ook zeer goed dat u vaak in overleg gaat en blijft gaan in deze kwestie.

Ik heb nog een bijkomende vraag. In de vorige legislatuur was er in dit kader een discussie over het vereenvoudigen van de procedure. Die gebeurt momenteel door de geneesheer-specialist. Het is ook wel goed dat er een controledienst optreedt. Dat geeft aan de mensen die echt ziek zijn, ook wel de geloofwaardigheid bij hun aanvraag van langdurig verlof voor medische redenen. Het is niet slecht om systemen te vereenvoudigen, maar het blijft belangrijk dat alles blijft kloppen.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Ik wil hier toch nog even op tussenkomen. In mijn vroeger bestaan als kabinetsmedewerker, heb ik ooit nog de mensen van Medex uitgenodigd, naar aanleiding van mensen die op pensioen werden gesteld. Dat was

de federale wereld die de Vlaamse wereld binnenstapte. Het waren vrij hallucinante gesprekken en taferelen. Het resultaat waren toch enkele bijstellingen voor mensen die langdurig ziek zijn.

Op die wijzigingen zijn de collega's al genoeg ingegaan. Ik kijk toch nog even naar een aantal andere zaken die mij ook ter ore zijn gekomen. Er is een verschil in beoordelingen tussen provincies. Blijkbaar gaan de artsen in de ene provincie anders om met de regelgeving en de interpretatie ervan dan hun collega's in andere provincies. Ik heb er alle begrip voor dat je als controlearts helaas het onderscheid moet maken tussen die Vlamingen die rugklachten hebben en effectief niet uit de voeten kunnen en andere Vlamingen die rugklachten hebben, maar wel in het zwart huizen staan te metselen. Zo zijn er nog wel voorbeelden te bedenken. Controlearts is geen evidente job. Het is een belangrijke job, maar soms ook een frustrerende job. Maar dat mag geen beletsel zijn om iedereen, waar hij ook woont en welke arts hij ook krijgt, op dezelfde manier te laten beoordelen.

Sommige mensen hebben speciale aandoeningen waarvoor nog geen definities bestaan, laat staan remedies. Als je dan met een vuistdik dossier bij een controlearts komt, die uiteraard arts is maar niet noodzakelijk even gevormd als de specialisten die zich over die speciale aandoeningen buigen, dan weet ik niet of die een oordeel kan vellen of jouw ziekte er een is voor de rest van jouw dagen. Ik ken nu de casus van zo iemand met een vuistdik dossier, die op controle is gemeten, gewogen en de vraag kreeg hoeveel leerlingen hij had in zijn klas. Het antwoord was 13, maar dan wel in type 2. Die arts dacht dat een dergelijk klein klasje nog wel doenbaar was. De terreinkennis is toch wel belangrijk.

In geval van een beroep in bepaalde procedures is er een termijn van 5 dagen, maar die termijn is te kort om aan bepaalde stukken of verslagen van specialisten, oncologen bijvoorbeeld, te komen. Dan krijg je een procedure met heel veel ongelukkigen. Dat neemt niet weg dat mensen die het niet eens zijn met de beoordeling, wel in beroep moeten gaan. Ik heb ook al e-mails gekregen van leerkrachten die het niet eens zijn, maar niet in beroep zijn gegaan.

Wij mogen vooral het kind niet met het badwater weggooien. Het verlofstelsel moet blijven, maar dan wel met een correcte uitvoering. Als er eventueel verfijningen nodig zijn, moeten die bekeken worden.

De voorzitter: De heer Brouns heeft het woord.

Jo Brouns (CD&V): Dit onderwerp in het onderwijs is voor mij volledig nieuw, maar ik heb het stelsel wel wat gekend in een ander openbaar ambt. Ik heb de volgende vraag, minister. Bij de veiligheidsdiensten, bij het openbaar ambt, heb je je contingent ziektedagen als je al benoemd bent, maar je hebt wel degelijk een bescherming als je een levensbedreigende ziekte hebt. Mensen hebben een paar 100 dagen opgebouwd, maar als ze teruggezakt zijn tot 60, worden zij gealarmeerd dat zij bijna het einde bereikt hebben van hun ziektecontingent. Dan kunnen ze uitgenodigd worden voor een medische commissie, vergelijkbaar met die van het onderwijs. Maar van het ogenblik dat het gaat om een levensbedreigende ziekte, zoals kanker, is het onmogelijk dat je in die situatie vervroegd op pensioen gesteld wordt. Dan is er geen verdere daling van het contingent ziektedagen en dan kan er nooit een ontslag volgen. Is dat ook zo in het onderwijs? Of kan het in het onderwijs wel zo zijn dat je, als het contingent ziektedagen op 0 staat, dan op pensioen kan worden gesteld? Dat zou ik heel vreemd vinden.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het is inderdaad zo dat het systeem dat momenteel bestaat, analoog is aan dat wat beschreven wordt door collega Brouns. Ik deel de bekommernis die bleek uit de vele tussenkomsten. We willen allemaal re-integratie.

Anderzijds willen we ook hoop en perspectief bieden aan de betrokken leerkrachten.

Wat de heer Daniëls zegt, klopt: er zijn verschillen tussen artsen en regio's. Dat was net de aanleiding tot de bijsturing die dit jaar gebeurde. We stelden vast dat artsen er een andere interpretatie op nahielden en dat ze veel mensen die eigenlijk niet in aanmerking kwamen voor het statuut, dat statuut toch hebben toegekend. Pin me er niet op vast, maar ik dacht begrepen te hebben dat dat onder andere ging over het chronisch vermoeidheidssyndroom (CVS). Sommige artsen attesteerden dat blijkbaar als iets wat voor altijd gold, als iets ongeneeslijks. U zult het met mij eens zijn dat daarover te discussiëren valt. De analyse die Certimed dit jaar maakte, heeft aanleiding gegeven tot het gelijktrekken van de situatie.

We hebben een duidelijke communicatie op poten gezet, samen met de sociale partners en de werkgevers. Daarbij wilden we tot meer duidelijkheid komen, zowel in de omzendbrieven als op het aanvraagformulier. We wilden de verwachtingen wat beter stroomlijnen.

Volgens mij is deze thematiek en de gevoeligheid daarrond 'work in progress'. Ik deel de bekommernis over de langdurig zieke personeelsleden. Ik denk dat we daar in sommige gevallen ook wat omzichtiger mee moeten omspringen. Wat me nog het meest bekommert, is de groep van zieken zonder ziektedagen, de groep jongeren, bijvoorbeeld jongeren met kanker. Zij krijgen meerdere klappen te verwerken. Ik denk dat dat nog een werkterrein is waarin we stappen vooruit kunnen zetten.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Dank u wel voor uw antwoord, minister. Ik denk dat dat hoopvol is, zeker het laatste gedeelte, omdat u blijk geeft tegemoet te willen komen aan de vraag om zeker voor die mensen die al weinig perspectief hebben, toch te zoeken naar het bieden van een perspectief.

Zoals ik al aangaf, ben ik ook voor gelijkgerichtheid. Ik doelde daarmee ook op de cijfers die collega Daniëls aangaf en de verscheidenheid die er is tussen de verschillende provincies. Die gelijkgerichtheid is belangrijk, maar ook de communicatie daarrond, waarbij het niet de bedoeling is om een klopjacht te houden. We willen wel de stelsels duidelijk stellen en ervoor zorgen dat wie in aanmerking komt, wie recht heeft op een tegemoetkoming of een verlofstelsel, dat ook krijgt.

Ik hoop in elk geval dat de mogelijke oplossingen die hier aangeboden werden, ook opgenomen worden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Hannelore Goeman aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de stages van artsen-specialisten in opleiding
– 927 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Karolien Grosemans

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp·a): Collega's, het is op dit moment nog altijd alle hens aan dek in onze ziekenhuizen en in de zorg, tijdens deze tweede coronagolf. Daardoor verloopt de ziekenhuisorganisatie natuurlijk niet zoals normaal. Ook de inzet van artsen in opleiding verloopt daardoor anders. Normaal gezien volgen de

Vlaamse artsen-specialisten in opleiding een master specialistische geneeskunde van 180 studiepunten, waarbij ze verschillende lessen moeten volgen en opdrachten moeten uitvoeren binnen hun stageplan. Nu blijkt dat de stageplannen van heel veel artsen-specialisten in opleiding door de coronacrisis in het gedrang komen. Sommigen onder hen werden ingeschakeld op diensten die eigenlijk niet conform hun stageplan zijn of die niet binnen het expertisedomein liggen waarvoor ze zich aan het opleiden zijn. Op die manier dreigen ze de federaal bepaalde algemene en bijzondere criteria tot erkenning niet te behalen. Het zijn de gemeenschappen die bevoegd zijn voor het controleren van de stages en erkenningen via de erkenningscommissies binnen Zorg en Gezondheid. Collega's, ik neem aan dat we het erover eens zijn dat het niet zou mogen gebeuren dat artsen-specialisten in opleiding hun erkenning als arts-specialist niet zouden ontvangen, omdat ze hun stageplan door de coronacrisis niet op de correcte of normale wijze hebben doorgelopen.

Bent u op de hoogte van die dreigende problemen omtrent de stageplannen van de artsen-specialisten in opleiding?

Welke maatregelen kan of zal de Vlaamse Regering nemen om dit probleem te verhelpen?

Kunt u garanderen dat, ondanks het niet-normale verloop van het stageplan, artsen-specialisten in opleiding toch hun diploma zullen krijgen, indien ze hun opleiding goed hebben afgerond?

Zal er, in overleg met de minister van Welzijn, voor gezorgd worden dat deze artsen-specialisten in opleiding hun erkenning als arts-specialist zullen krijgen na de afronding van hun opleiding?

Kunt u garanderen dat de artsen-specialisten in opleiding geen studieduurverlenging zullen kennen vanwege de coronacrisis?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Vanzelfsprekend heeft de coronacrisis een impact op de geplande stages in verschillende opleidingen, ook op die van de artsen-specialisten in opleiding. Tot op heden heb ik evenwel nog niets vernomen over de onmogelijkheid voor deze studenten om hun opleiding correct af te ronden. De universiteiten hebben dit nog niet aangebracht tijdens de gesprekken, die ik nochtans op regelmatige basis met hen heb. Wel heb ik eens een overzicht gekregen van de mate waarin studenten vandaag ingezet worden bij de aanpak van de coronacrisis. Er zijn ongelooflijk veel studenten die een medische opleiding of zorgopleiding volgen en die nu broodnodig zijn voor het stutten van onze volledige zorgsector. Zo verhinderen ze dat er capaciteitsproblemen ontstaan in onze ziekenhuizen en ook breder, in de zorg. Het zijn heus niet alleen laatstejaarsstudenten die worden ingezet. Uit alle mogelijke niveaus en alle mogelijke leerjaren worden heel veel studenten ingezet op het terrein. Het overzicht dat ik daarvan kreeg, was redelijk indrukwekkend. Daarbij werd duidelijk dat de bijdrage van die studenten cruciaal is in de huidige periode, in de bestrijding van de coronapandemie.

Ik heb erop aangedrongen om tijdens de lockdownperiode die eind oktober inging, één uitzondering te maken op de strenge regels voor het hoger onderwijs, namelijk in de opleidingen verpleegkunde, vroedkunde, geneeskunde, tandheelkunde en kinesitherapie. Daar bleven practica, vaardigheidstraining en stages mogelijk. Dat heeft men uiteindelijk ook toegelaten. Dit is ook zo voor de periode vanaf 30 november, waar in beperkte mate opnieuw activiteiten mogelijk zijn op de campus. Afstandsonderwijs blijft wel de norm, maar we maken campusactiviteiten in beperkte mate mogelijk.

De examens zullen ook kunnen plaatsvinden, volgens dezelfde richtlijnen die van toepassing waren tijdens de examenperiode in juni. Het kan wel zijn dat stageplanningen moeten worden gewijzigd doordat niet-dringende ingrepen in ziekenhuizen werden uitgesteld. Ik ben nog niet op de hoogte gebracht van het feit dat bepaalde stages niet zouden kunnen worden afgewerkt.

Als studenten hun opleidingen, met inbegrip van de stages, goed hebben afgerond ondanks het niet-normale verloop van het stageplan, dan zullen de universiteiten het masterdiploma aan de studenten in de master-na-masteropleidingen (mana-ma's) in de specialistische geneeskunde kunnen uitreiken.

De universiteiten moeten er natuurlijk wel voor zorgen dat hun opleidingen de Europese richtlijn volgen en de voorwaarden die daarin opgelegd worden met betrekking tot de toegang tot het beroep. Omdat in de opleidingen geneeskunde, inclusief in de vervolgopleidingen, practica, vaardigheidstraining en stages mogelijk blijven en omdat de universiteiten ervoor zorgen dat die opleidingen conform de Europese en federale wetgeving georganiseerd zijn, ga ik ervan uit dat de toekomstig afgestudeerden hun erkenning als arts-specialist kunnen krijgen.

Momenteel zijn er bij mij ook geen substantiële obstakels bekend voor de universiteiten om de studenten in de master-na-masteropleidingen in de specialistische geneeskunde van dit academiejaar te laten afstuderen. Indien er in de toekomst toch problemen zouden rijzen, kunnen we daar natuurlijk te gepasten tijde de nodige maatregelen voor treffen. We hebben dat vorig academiejaar ook gedaan. We hebben toen decretaal ingegrepen. Zo kon een hogeronderwijsinstelling voor het afgelopen academiejaar de evaluatie of deliberatie van een student voor een opleidingsonderdeel of voor een opleiding uitstellen tot een later ogenblik, als die evaluatie of deliberatie door covid niet op het vastgestelde ogenblik kon plaatsvinden en de instelling daardoor niet tijdig kon oordelen of de student geslaagd was voor het opleidingsonderdeel of de opleiding. De uitgestelde evaluatie of deliberatie kon dus in uitzonderlijke gevallen plaatsvinden op een datum die na het beëindigen van het academiejaar viel. Soortgelijke ingrepen kunnen we weer doen indien nodig.

Ik wil eindigen waarmee ik begon: een dikke dankuwel aan al die studenten die het misschien dubbel zo zwaar hebben. Enerzijds worden ze veel meer dan ooit ingezet in ons gezondheidssysteem. Anderzijds worden ze ook geconfronteerd met de beperkingen die worden opgelegd door de coronamaatregelen in het hoger onderwijs. Die jongeren moeten nu een dubbele inspanning leveren.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp·a): Dank u wel voor uw antwoord, minister. Ik denk inderdaad dat niemand zal ontkennen dat u al verschillende maatregelen hebt genomen – of het nu gaat over stages, of het nu gaat over deliberaties – om al die studenten die zich de voorbije maanden ook in de zorg hebben ingezet, te proberen te faciliteren. Dat is inderdaad wel het minste wat we kunnen doen voor mensen die een extra inspanning leveren door zich in te schakelen in de zorg, nu dat zo ongelooflijk hard nodig is.

Deze vraag om uitleg gaat natuurlijk over een zeer specifieke groep, namelijk de artsen-specialisten in opleiding. Ik stel deze vraag natuurlijk ook, omdat ik een aantal bezorgde reacties heb gekregen. De situatie is nogal particulier. U weet dat men in een manama 180 studiepunten moet behalen, waarvan een deel bestaat uit stage. Dat stageplan is natuurlijk opgesteld in functie van de specialisatie die ze willen behalen. De praktijk maakt nu dat veel van die artsen-specialisten in opleiding op andere afdelingen, die niet noodzakelijk aansluiten bij de specialisatie die ze willen behalen, worden ingezet. Dat stageplan wordt niet meer gevolgd.

Er zijn heel specifieke criteria om erkend te worden als arts-specialist aan het einde van de opleiding. De bezorgdheid is natuurlijk dat er, doordat hun stageplan niet verloopt zoals eerst werd afgesproken voor het behalen van hun specialisatie, problemen zouden rijzen op het niveau van de erkenningscommissie voor het verkrijgen van hun erkenning als arts-specialist op het moment dat zij afstuderen. Dat vraagt natuurlijk enerzijds de medewerking en open-mindedness van de hogeronderwijsinstellingen zelf. Ik neem aan dat daar sowieso rekening mee wordt gehouden.

Ik heb een concrete vraag aan u. Kunt u geen contact opnemen met uw collega, minister Beke, om dit issue alvast te bespreken, opdat u studenten zou kunnen geruststellen dat ook die erkenningscommissie, die valt onder Zorg en Gezondheid, rekening zal houden met het feit dat studenten hun stageplan niet zoals normaal hebben kunnen doorlopen en dat dit dus geen impact heeft op het afvinken van de erkenningscriteria en dus hun uiteindelijke erkenning als arts-specialist?

De voorzitter: De heer Warnez heeft het woord.

Brecht Warnez (CD&V): De zorg van mevrouw Goeman delen we uiteraard met z'n allen. We moeten uiteraard onze hoed afnemen voor hetgeen heel wat studenten de voorbije maanden hebben gedaan in het kader van hun stage in de zorg. We moeten hen oprecht bedanken.

Maar ik wil nog iets verduidelijkt zien, mevrouw Goeman, gewoon uit interesse. Die dreigende problemen die u noemt, zijn die juridisch van aard, iets wat niet in de Codex Hoger Onderwijs kan worden opgevangen of in het koninklijk besluit van 5 juni 2020? Of gaat dat dan echt over die erkenningscommissies? Want die commissies hebben aan de studenten en de instellingen ook al aangegeven dat ze soepel zullen omspringen met de erkenningsvereisten. Waarschijnlijk hebt u een concrete casus of een concrete situatie?

Om van de gelegenheid gebruik te maken: we hebben in het nooddecreet van 17 april een aantal zaken vanuit het parlement mogelijk gemaakt. Daar werd in de toelichting ook aangegeven dat voor bepaalde onderdelen – zoals hier – en voor sommige stages de bepalingen van andere niveaus van toepassing zijn, zoals de Europese richtlijnen, de federale wetten, de koninklijke besluiten enzovoort. In de toelichting werd ook gesteld dat er met die bestuursniveaus contact zou worden opgenomen om de studiecontinuïteit van de studenten, van de opleidingen en van de diplomering te vrijwaren. Minister, hebt u de voorbije maanden met andere niveaus daarover contact gehad, bijvoorbeeld in de eerste golf?

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Ten aanzien van wat mevrouw Goeman aanbrengt, denk ik dat we inderdaad goed moeten kijken en goed moeten vragen hoeveel problemen er zijn, waar die problemen zitten en hoe groot ze zijn. We kunnen dat nu nog niet zien, dat zal in de loop van het academiejaar naar voren komen. We zullen dat dan vaststellen. We moeten opletten dat we nu niet een gigantisch probleem creëren, maar ik denk wel dat de aandacht ervoor en die monitoring juist zitten.

Een tweede punt is de afweging dat onze artsen, en dan vooral diegenen die in de specialistische geneeskunde zitten, wat ruimer worden gevormd en op andere plaatsen worden ingezet. Ik stel helaas vast dat, als ik de beschrijvingen van corona hoor, het niet enkel de longen zijn die problematisch zijn. Eigenlijk komt het hele menselijke lichaam onder druk te staan. Daar lijkt mij absoluut een leerkans te liggen. Maar het is inderdaad niet aan ons om die beoordeling te maken, ik denk dat wij dat moeilijk kunnen inschatten. Het hangt ook af van de

student in kwestie. Die opleiding duurt een volledig jaar. De vraag is welk stuk ze in welke hoedanigheid al of niet hebben gemist.

Ten derde kan het stageplan ook worden aangepast. Er zijn mogelijkheden in de regelgeving om stageplannen te wijzigen en aan te passen. De vraag vanuit onze fractie is duidelijk. Minister, zorg ervoor dat die stages gevrijwaard kunnen blijven, ook in de verdere beslissingen van eender welk niveau in dit land. En zorg dat er wordt gekeken, in samenspraak met Welzijn, of er desgevallend bijsturing moet gebeuren.

En dan wil ik nog een laatste punt aanhalen in verband met het lijstje dat u hebt opgesomd. De opleiding mondzorghygiënisten of -assistenten, een opleiding in het hoger onderwijs, staat momenteel niet in de lijst van opleidingen in de medische zorg die een stage mogen volgen. Zij werden vergeten omdat ze nieuw zijn en nog niet zo groot zijn. Ik vraag uitdrukkelijk om de mondzorgassistenten wel mee te nemen als daarover wordt gesproken, zodat die studenten wel een echte stage kunnen volgen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Voor alle duidelijkheid: ook in verband met de stages worden ons momenteel geen problemen gemeld. Er zijn, voor zover mij bekend, ook geen substantiële, significante obstakels voor de universiteiten om studenten in de manama in de specialistische geneeskunde te laten afstuderen. Maar we houden absoluut wel de vinger aan de pols, en wij zitten ook op regelmatige basis samen met de Vlaamse vereniging voor arts-specialisten in opleiding (VASO). En we hebben trouwens ook met het Vlaams Geneeskundig StudentenOverleg samengezeten.

Daar spelen ook verschillende andere problematieken, zoals het interuniversitair programma Master of Medicine, waarvan we de studieduurverlenging en de impact daarvan aan het bespreken zijn. Het is dus niet alsof dat een ver-van-ons-bed-show is, integendeel. We monitoren de situatie en we houden ook de vinger aan de pols met de concrete doelgroepen en de studenten.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp·a): Het is inderdaad een zorg die leeft bij een aantal artsen-specialisten in opleiding op dit moment. Maar ik ben zeer blij om te horen dat u daar de vinger aan de pols houdt, en ook van plan bent om het probleem te monitoren. Zo kunnen we de zorgen wegnemen die vandaag leven bij de artsen en specialisten in opleiding, rond de vraag of ze uiteindelijk hun erkenning zullen halen. Want dat is uiteindelijk waar mijn vraag om ging. We moeten de garantie krijgen dat alle artsen-specialisten die op dit moment in opleiding zijn, sowieso hun erkenning zullen krijgen als artsen-specialist, ondanks het feit dat hun stageplan en het verloop van het academiejaar is gewijzigd. En daar mag ook geen studie-duurverlenging aan vasthangen.

Ik onthoud dat u absoluut van plan bent om dat van nabij op te volgen, en dat u zelfs decretale aanpassingen zult doen als dat nodig zou blijken, om er in ieder geval voor te zorgen dat die studenten op tijd afstuderen in de richting die ze hebben gekozen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.